

Årsredovisning 2017

Godkänd av direktionen 2018-03-14
Dnr 740.2017.00928

Innehåll

Vår förbundsledning 2017	3
Förbundsordförande har ordet	2
Räddningschefen om verksamhetsåret	3
Om förbundet	5
Våra medlemskommuner	5
Fakta om förbundet	5
Förvaltningsberättelse	6
Måluppfyllnad mot ägardirektiv	6
Styrmodell och målområden	6
Måluppföljning av inriktningsmål	7
Förbundets inriktnings- och effektmål 2017	8
Målområde förebyggande verksamhet	8
Målområde räddningstjänst	10
Målområde medarbetare	12
Målområde ekonomi	12
Målområde miljö	13
Förbundets organisation	14
Personal	15
Olyckor och tillbud.....	15
Statistik personal	16
Resultat och ställning	18
Resultaträkning.....	18
Driftredovisning	19
Balansräkning.....	23
Ekonomisk ställning	24
Finansieringsanalys	24
Noter.....	25
Avdelningarnas verksamhet och ekonomi	28
Förbundsledningen	28
Direktionen.....	29
Ledningsstab.....	30
Förbunds kansli	32
Förebyggandeavdelningen	36
Beredskapsavdelningen	40
Metod- och taktikavdelningen.....	43
Teknikavdelningen	47

Östersund 2018-03-14

Ida Asp
Direktionens ordförande

Lars Nyman
Räddningschef

Vår förbundsdirektion 2017

Från bakre raden och framåt; Göran Bergström, Kjell Svantesson, Andreas Köhler, Elise Ryder Wikén, Sune Halvarsson, Elisabet Öhrnell, Göran Nilsson, Stina Kimselius, Ulf Edström och Ida Asp.

Östersunds kommun

Ordförande Ida Asp (s)
Ledamot Elisabet Öhrnell (v)
Ledamot Ulf Edström (c)
Ersättare Kjell Svantesson (s)
Ersättare Anders Österholm (mp)
Ersättare Andreas Köhler (m)

Krokoms kommun

2:e vice ordförande Stina Kimselius (m)
Ersättare Birger Backlund (s)

Strömsunds kommun

1:e vice ordförande Göran Bergström (s)
Ersättare Nils-Bengt Nilsson (c)

Bergs kommun

Ledamot Elise Ryder Wikén (m)
Ersättare Bo Karlsson (c)

Bräcke kommun

Ledamot Jörgen Persson (s)
Ersättare Göran Nilsson (lfb)

Ragunda kommun

Ledamot Annica Eklund (s)
Ersättare Birgitta Orrebo (afr)

Härjedalens kommun

Ledamot Sune Halvarsson (s)
Ersättare Pontus Nissblad (m)

Förbundsordförande har ordet

2017 har varit ett lärorikt år för oss inom räddningstjänsten. Vi har under året fått djupare insikt i många utav de områden som vi redan sen innan visste att vi behövde och ville jobba mer med. Jag tänker då främst på rekrytering, investeringar och god kommunikation.

Under första halvan av 2017 fick vi lägga all energi och kompetens på att försöka kommunicera vårt perspektiv på den fackliga konflikt som uppstod. Detta var en svår uppgift och vi alla har lärt oss massor kring hur vi ska kommunicera. Att vi verkligen vill veta vad vår personal tycker innan en konflikt uppstår och att vi tillsammans på ett nationellt plan måste förstå utmaningarna med bristen av personal. Vi ska ta med oss frågan om rekrytering in i 2018 då vi är flera som har fått hedervärda uppdrag i det nationella arbetet.

Ett fortsatt fokus från direktionen är arbetet med jämställdhet och rekrytering. Dessa frågor är också av största vikt för hela räddningstjänsten i landet och vi måste tillsammans hitta lösningarna för framtiden. Jag hoppas kunna bidra med vårt perspektiv in i den utredning som nu görs för en effektivare kommunal räddningstjänst. Några utav frågorna man vill att utredningen ska belysa är;

- Hur kan en deltidsanställning som brandman kombineras med en annan huvud-anställning hos offentliga arbetsgivare? Finns behov av att öka antalet heltidsanställda brandmän när deltidsbrandmän inte finns att tillgå?
- Hur kan andelen kvinnor och personer med utomnordisk bakgrund utökas inom räddningstjänsten?
- Hur kan utbildningarna inom området skydd mot olyckor på ett bättre sätt utvecklas och anpassas till lokala förhållanden och bör utbildningen för deltidsanställda brandmän anordnas på lokal nivå?
- Hur kan räddningstjänsterna stödjas genom en utvecklad samverkan med de andra hjälporganen och andra aktörer, t.ex. organiserade frivilliga?

De år jag nu har fått förtroende att leda förbundet har inget år gått som planerat. Vi har alltid ställts inför utmaningar vi inte hade räknat med och som då gett oss anledning att ändra vår plan. Jag räknar med att 2018 också kommer med överraskningar och att vi då ändå landar vid årets slut ungefär där vi hade planerat är en bedrift och skapar ett starkt förtroende för vad vi tillsammans åstadkommer!

Åter igen är jag djupt imponerad av vad räddningstjänstens personal levererar under sina arbeten. Ni har under året deltagit i flertalet svåra olyckor, ni har under året lyckats hantera omänskligt hög press både på olycksplatser men också internt och i media. Vi i direktionen hyser den största respekten för er och eran insats. Med detta vet vi också att ni klarar att leva upp till våra förväntningar på att alltid blicka framåt och uppåt. Jag ser fram emot ett nytt spännande år där vi kan och ska lyfta oss själva till nya nivåer!

Ida Asp (S)
Förbundsordförande

Räddningschefen om verksamhetsåret

Ekonomiskt utfall

Årets resultat uppgår till +1,9 mnkr, vilket är 800 tkr högre än årets budget och 100 tkr bättre än den prognos som lämnades vid delårsbokslutet per augusti. Resultatet är i realiteten ett nollresultat driftmässigt sett då vinsten utgör det särskilda investeringsbidraget på 2 mnkr som förbundet erhållit från medlemskommunerna. Då det nya RiB-17 avtalet innebar fördyringar i form av ökade ersättningskostnader godkände ägarna i början av året en revidering av årets budget och reservering med motsvarande 800 tkr av årets särskilda investeringsbidrag för att eventuellt få användas till ökade lönekostnader. Det budgeterade vinstresultat på +1,9 mnkr sänktes därmed till +1,1 mnkr. Årets positiva resultat går helt i linje med de ekonomiska målen i ägardirektivet. Resultatet bärs upp av en återbetalning från Fora avseende 2004 års inbetalda sjukförsäkringspremier på 440 tkr som förbundet fick rätt i sin överklagan samt av en god balansering mellan ökade kostnader och intäkter under året. Glädjande är även att årets resultat återställer det egna kapitalet av fjolårets negativa resultat samt att det särskilda investeringsbidraget kan användas i sin helhet.

RiB avtalet

Det nya avtalet som började gälla från april vållande stor oro i vår organisation med deltidsanställda brandmän. Ett stort antal kompetenta och erfarna brandmän valde att säga upp sig för att markera sitt missnöje mot avtalet. Avtalskonstruktionen hade mer att önska var även min uppfattning men ersättningsmässigt var det som förväntat. Det är bara att beklaga att inte fler återtog sina uppsägningar och att vi förlorade duktiga arbetskamrater. Den utmaning som vi hade då inför sommaren gällande bemanningen av RiB personal för att genomföra räddningsinsats har i princip förlöpt friktionsfritt. Vi har varit förskonad från större händelser på de stationer där det funnits personalbrister samt att den åtgärdsplan vi upprättat för att kunna hantera räddningsinsatser har nyttjas av våra inre befäl på ett effektivt sätt som gagnat beredskapsförutsättningarna.

Tillsyn av av verksamheten

Länsstyrelsen har som en uppgift att utöva tillsyn över efterlevnaden av lagen om skydd mot olyckor. Ett sådant tillsynsbesök har genomförts under 2017 där Länsstyrelsens bedömning är räddningstjänstförbundet uppfyller kravet på ”ett med hänsyn till lokala förhållanden likvärdigt och tillfredsställande skydd” enligt lagen om skydd mot olyckor. Länsstyrelsen anser att räddningstjänstförbundet som helhet ligger väl framme i sin verksamhet. I tillsynsrapporten anser Länsstyrelsen även att förbundet, utifrån de förutsättningar som fanns, genom noggrann planering hanterade arbetsmarknadskonflikten på ett mycket bra sätt. Bristen på deltidsanställda brandmän uppmärksammades också vid tillsynen där Länsstyrelsen rekommenderar förbundet att söka möjligheter för att förbättra förutsättningarna för att kunna rekrytera framför allt kvinnor till yrket.

Rekrytering

Rekryteringen är en av våra stora utmaningar så därför har ett särskilt projekt startats upp under hösten som har i syfte att stärka rekryteringsmöjligheterna och stimulera till fortsatt anställning för våra deltidsanställda brandmän. En projektledare har därför anställts från vår egen RiB organisation.

Rekrytering till sommarvikarier för heltidsstationen i Östersund, med utbildningen skydd mot olyckor som krav, tenderar också uppstå som ett kommande problem med ett mer och mer begränsat urval. Alternativet med personal ur den egna RiB organisationen nyttjas därför vid behov för att uppfylla vakanser.

Utökat förbund

Åre kommun har genomfört en utredning om att eventuellt ansöka om medlemskap i räddningstjänstförbundet. Ordförande i direktion, räddningschefen, ekonomiansvarig och viss operativ personal i förbundet har intervjuats av den konsult som Åre kommun har anlitat. Kommunstyrelsen i Åre kommun fattade beslut under hösten om att inte ansöka om inträde i räddningstjänstförbundet.

Nationella uppdrag

Glädjande under året är att vi uppmärksammas mer och mer på det nationella planet. Undertecknad kommer att vara en av tre personer som skall representera räddningstjänstförbunden via Pacta inför kommande löneavtal RiB 19, vår ordförande, kommer att ingå i den referensgrupp som regeringen tillsatt för utredningen om en effektivare räddningstjänst. Förebyggandeavdelningen representerar oss och räddningstjänsterna i Västernorrland i MSB:s expertgrupp för lagen om brandfarliga och explosiva varor och en person från Beredskapsavdelningen, sitter i styrelsen för Räddningstjänstens Riksorganisation för Beredskapsfrågor, RRB. Förebyggandeavdelningen deltar i en referensgrupp till SKL:s projekt som leda till ett förnyat och behovsanpassat format och innehåll för SKL:s stöd till kommunerna inom området sotning och brandskyddskontroll.

Kommunikation

Vi har från oktober i år anställt en kommunikatör som har det övergripande ansvaret för organisationens interna och externa kommunikation.

Arbetsmiljö

Vi fortsätter att jobba intensivt med vår arbetsmiljö där även anpassningar av våra brandstationer är prioriterad. I Hede flyttar vi brandstationen till nya lokaler från 1/10 -18, vi har startat en projektering av Hammerdals brandstation, ombyggnationer i Vemdalen och Funäsdalen föreligger förhoppningsvis i närtid samt inledande diskussioner förs gällande Brunflo och Änge. Nya skyddsombud finns nu för stationen i Östersund och en förfrågan är ställd till övriga stationer om skyddsombudsuppdraget. RIA, *Räddningstjänstens informationssystem för arbetsmiljö*, är ett verktyg som blir mer och mer nyttjat i förbundet och vi kan därigenom sträva efter att skapa en bättre arbetsmiljö eftersom även riskobservationer är en del av detta.

Furulunds övningsområde

Beslut fattades i december om att inleda byggnation av återställningsenhet med tillhörande personallokaler och Östersunds kommuns tekniska förvaltning ansvarar för byggnationen. Denna byggnad är efterlängtd och som kommer utveckla möjligheten till en väl fungerande sammanhållen utbildningsanläggning för all operativ personal i förbundet.

Investeringar och upphandling

Genom samköp med räddningstjänsterna i Västernorrland har ett nytt höjdfordon upphandlats med de ekonomiska fördelar som en gemensam upphandling innebär. Utöver denna upphandling fortsätter våra investeringar att begränsas till begagnade fordon, både då det avser tank- och släckbilar.

Utalarming 6 län Norrland

Genom en gemensam upphandling mellan 74 kommuner har ett nytt avtal tecknats med SOS-alarm gällande utalarming med tillhörande tjänster.

Lars Nyman
Räddningschef

Om förbundet

Våra medlemskommuner

Jämtlands räddningstjänstförbund är ett kommunalförbund bildat av Östersund, Krokom, Strömsund, Berg, Bräcke, Ragunda och Härjedalens kommuner. Samarbetet inleddes 2004 mellan Östersund, Krokom och Strömsunds kommuner. 2010 blev Berg och Bräcke kommuner medlemmar, 2012 anslöt sig också Ragunda kommun och sedan 2015-01-01 är även räddningstjänsten i Härjedalen medlem i Jämtlands räddningstjänstförbund. Syftet med förbundet är att optimera nyttjandet av resurserna för kommunal räddningstjänst som återfinns i medlemskommunerna. Verksamheten ska inriktas på att ge människors liv, hälsa och egendom samt miljön med hänsyn till de lokala förhållandena ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Fakta om förbundet

Brandstationer

1 Heltidsstation
31 Deltidsstationer
8 Räddningsvårn
Totalt ca 500 anställda

I beredskap dygnet runt året om

1 Inre befäl
2 Yttre befäl
29 Styrkeledare
91 Brandmän
I beredskap 24/365 totalt 123 personer.

Befolkningsunderlag: ca 117 600 innevånare

Larm: ca 2 200 per år

Yta: 43 509 km² = 10 % av Sverige

**Vårt
uppdrag**

Jämtlands Räddningstjänstförbund

har till uppgift att svara för medlemskommunernas räddningstjänstverksamhet samt därtill anknutna verksamheter.

Det åligger förbundet särskilt att:

Aktivt verka för och samordna förebyggande verksamhet inom förbundets ansvarsområde samt samarbeta med medlemskommunerna och därvid ingå i kommunernas säkerhetssamordnargrupper.

Ansvara för åtgärder som underlättar för enskilda att ta sitt ansvar.

Ansvara för sotning och brandskyddskontroll.

Ansvara för tillsyn av enskilda att de uppfyller sina skyldigheter enligt LSO.

Ansvara för kommunal räddningstjänst.

Ansvara för undersökning av olycksorsak, förlopp och insats.

Vision

"Vår omtanke

Din trygghet"

Förvaltningsberättelse

Förbundets huvuduppgift är att leverera bra service och efterfrågade tjänster till alla som bor i och besöker våra ägarkommuner. Jämtlands räddningstjänstförbund arbetar därför ur ett helhetsperspektiv där all verksamhet ytterst syftar till att bidra till medborgarnas och besökarnas trygghet och säkerhet. En helhet som, förutom en god service, också ska borga för en god ekonomisk hushållning med förbundets resurser. Förbundet stödjer också ägarkommunerna i arbetet med krishantering, samt att upprätta ett handlingsprogram för verksamhet i samverkan med ägarkommunerna. Verksamheten inom förbundet har under perioden bedrivits enligt intentionerna i gällande lagstiftningar för lagen om skydd mot olyckor samt enligt av direktionen antagna mål. De lagar som specifikt reglerar räddningstjänsten är främst Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och Lag (2010:1011) brandfarliga och explosiva varor (LBE). Verksamheten bedrivs också i enlighet med, av direktionen antagna, handlingsprogram enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Måluppfyllnad mot ägardirektiv

Ägarkommunernas respektive fullmäktige har i förbundets ägardirektiv antagit följande två ekonomiska mål;

- Inga överskridanden av budget accepteras.
- Förbundet ska finansiera utvecklingen av övningsområdet Furulund genom rationalisering av befintlig verksamhet.

Förbundet uppfyller ägardirektivets två ekonomiska mål, resultatet visar ett överskott på 1,9 mnkr, vilket är 800 tkr högre än åretsbudgeterade resultat. För utvecklingen av Furulund har etapp 2 av investeringsprojektet inletts under året och med grävning av en vattenledning vilken delfinansieras med Jämtlands gymnasium.

Styrmodell och målområden

Förbundets verksamhet är indelad i fem målområden med medarbetaren i centrum. Målområdena är utformade för att harmoniera med målen i förbundets handlingsprogram 2016-2019 för förebyggande verksamhet och räddningstjänst. Olika färger har valts på målområdena för att symbolisera mångfald - en för förbundet angelägen fråga och vital för att kunna säkerställa fortsatt högt förtroende hos medborgare och besökare men även för att säkerställa god rekrytering av brandmän. Inom varje målområde finns definierade inriktningsmål som beskriver förbundets långsiktiga viljeinriktning. Utifrån varje inriktningsmål formuleras mätbara effektmål som ligger till grund för de aktiviteter som genomförs inom förbundet. Inom målområdena förebyggande verksamhet och räddningstjänst är inriktningsmålen samma som i handlingsprogrammet.

Måluppföljning av inriktningsmål

Förbundets samlade måluppfyllnad redovisas i tabellen nedan. Av förbundets sex inriktningsmål uppfylls fyra helt och två delvis. Bland effektmålen är det fyra mål som inte uppfylls medan övriga 14 mål uppfylls helt eller delvis.

Målet uppfyllt

Målet delvis uppfyllt

Målet ej uppfyllt

Inriktningsmål i olika målområden		Måluppfyllnad	Resultat
IM	Förebyggande verksamhet		
1	Antalet bränder ska minska	Två kommuner hade fler brand i byggnad än föregående år, fyra kommuner har minskat och en oförändrat antal.	
IM	Räddningstjänst		
2	Snabb och rätt hjälp	Genomförda aktiviteter följer upprättade planer. Inriktningsmålet om beslutad beredskap och övningstimmar kommer endast delvis att uppfyllas under året pga. vakanssituationen.	
3	Optimera resurserna	Hittills genomförda aktiviteter följer upprättade planer och inriktningsmålet uppfylls.	
IM	Medarbetare		
4	Attraktiv arbetsplats	Hittills genomförda aktiviteter följer de planer som upprättats och inriktningsmålet uppfylls.	
IM	Ekonomi		
5	En sund, balanserad och finansierad ekonomi	Inriktningsmål uppfylls.	
IM	Miljö		
6	Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar	Genomförda aktiviteter följer förbundets miljöhandlingsplan och flera åtgärder är påbörjade eller genomförda. Även energiförbrukningen har minskat med 1,4% totalt vilket gör att inriktningsmålet helt uppfylls.	

Förbundets inriktnings- och effektmål 2017

Målområde förebyggande verksamhet

Inriktningsmål 1 – Antalet bränder ska minska

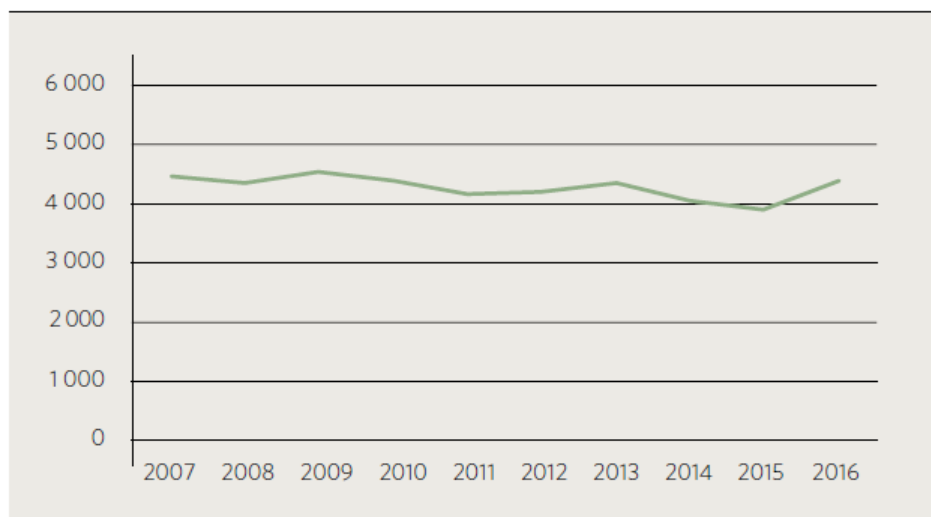
– Förbundets verksamhet ska bidra till att antalet bränder och antalet omkomna/skadade i bränder ständigt minskar samt att egendoms-skador och miljöpåverkan reduceras.

Effektmål

- Antalet utvecklade bränder i byggnader ska minska. Under 2015 var det kommunerna Berg, Bräcke, Härjedalen och Strömsund som hade flest bränder per 1 000 invånare.¹
- Antalet eldstadsrelaterade bränder ska minska, genomsnittet 2013-2015 var 27 bränder per år².

Varje år rycker räddningstjänsterna i Sveriges kommuner ut till knappt 10 000 bränder i byggnader. Ungefär 60 procent av insatserna mot brand i byggnad sker mot bostäder, cirka 20 procent mot allmänna byggnader och resten är mot industrier och övriga byggnader. Av bränderna i byggnad är inte alla lika allvarliga i den meningen att någon person skadas eller att stora ekonomiska värden går till spillo. I SKL:s "Öppna jämförelser" redovisas endast utvecklade bränder i byggnad. Med utvecklad brand avses sådana insatser där det fortfarande brinner när räddningstjänsten anländer eller där branden spridit sig utanför startföremålet. I Sverige inträffar det drygt 4 000 utvecklade bränder i byggnad per år.

Antal insatser till utvecklade bränder i byggnad, källa MSB

Om man bara tittar på bostadsbränder så sker det något fler insatser till utvecklade bränder i flerbostadshus jämfört med villor, radhus, parhus och kedjehus. Orsaken till varför det brinner skiljer sig dock. Antalet utvecklade bränder i byggnad per 1 000 invånare varierar mellan olika kommuner. Den kommun som har det lägsta utfallet har 0,10 utvecklade bränder per 1 000 invånare medan kommunen med det högsta utfallet har 1,63 utvecklade bränder per 1 000 invånare.

¹ Källa SKL Öppna Jämförelser 2015

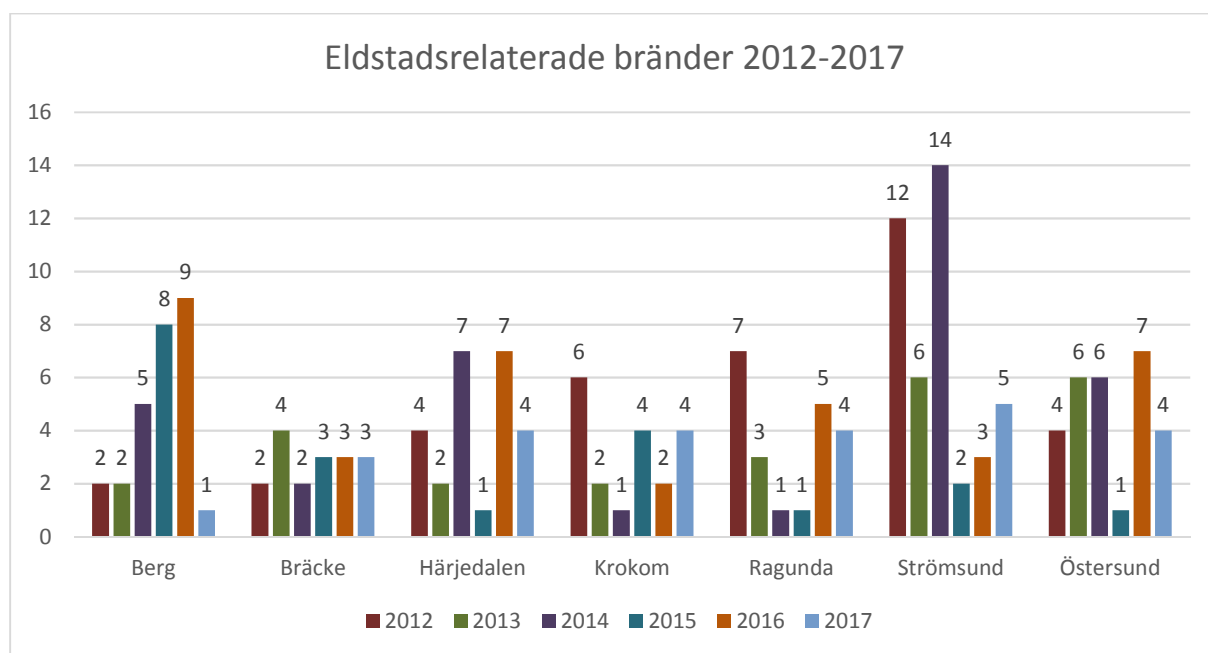
² Källa MSB

Måluppfyllnad

Redovisningen av statistiken kring utvecklade bränder i byggnad kommer från SKL:s öppna jämförelser och släpar ett år. I förbundets handlingsprogram är målsättningen att ingen medlemskommun ska ha fler än 0,7 bränder per 1 000 invånare år 2019. Under 2016 har antalet utvecklade bränder i byggnad per 1 000 innevånare ökat för Bergs kommun och Ragunda kommun medan Bräcke, Härjedalen, Krokoms och Östersunds kommun har minskat. För Strömsunds kommun är det oförändrat. Två kommuner når målet Östersund och Krokoms. Målet delvis uppfyllt.

Kommun	Antal bränder per 1 000 innevånare 2016	Antal bränder per 1 000 innevånare 2015	Antal bränder per 1 000 innevånare 2014
Berg	1,27	1,07	1,06
Bräcke	0,72	1,12	1,50
Härjedalen	1,21	1,40	1,26
Krokoms	0,25	0,41	0,57
Ragunda	0,99	0,67	0,91
Strömsund	0,99	0,97	0,77
Östersund	0,39	0,54	0,52

Enligt nuvarande handlingsprogram är målsättningen att antalet eldstadsrelaterade bränder ska minska till år 2019. MSB mäter genomsnittet över tre år, statistiken för 2016 och 2017 är ännu inte officiell så här kompletterar förbundet med statistik som ska anses vara preliminära siffror. Genomsnittet för 2015-2017 var 27 bränder per år, jämfört med 33 i genomsnitt för åren 2012-2014. Målet uppfyllt.

Statistik från MSB för åren 2012-2015. För 2016 och 2017 används förbundets egna statistik vilket ska anses vara preliminära siffror.

Genomförda aktiviteter

I samarbete med Länsförsäkringar och Brandskyddsföreningen har förbundet under året startat ett projekt mot eldstadsrelaterade bränder. 100 fördjupade kontroller kommer att genomföras på utvalda eldstäder, syftet är att se om våra rutiner behöver förändras på något sätt. Projektet finansieras av Brandskyddsföreningen.

Förbundet har påbörjat ett arbete med att få kommunerna att börja arbeta med individanpassat brandskydd. Kommunerna får stöttning från JRF, i samarbete med Brandskyddsföreningen Jämtland, med att ta fram checklistor och utbildningsmaterial till hemtjänsten för att de ska kunna utföra kontroll av brandskyddet hos sina brukare. Vår roll i projektet bör vara en rådgivande del, kommunerna själva är de som ska implementera och driva arbetet. Initialt kan detta även medföra att utbildningsinsatser behöver genomföras där vår medverkan är central.

Målområde räddningstjänst

Inriktningsmål 2 – Snabb och rätt hjälp

– Räddningstjänsten ska – vara anpassad efter vår lokala riskbild - med rätt kompetens samt modernare teknik ge snabb och rätt hjälp till förbundets medborgare samt besökare som drabbas av olyckor så att skador på människor, egendom och miljö minimeras.

Effektmål

- För RiB personal ska beslutad beredskap och förmåga upprätthållas med rätt kompetens och befattning under minst 100 % av årets totala antal beredskapstimmar.
- >85 % av dom RiB-anställda ska ha genomgått den skolbundna RiB-utbildningen till 2019.
- Samtliga som blir uttagna till befälsutbildning ska genomföra utbildningen med slutbetyg godkänt via erhållet kursintyg.
- All operativ personal ska ha en fastställd kompetensutvecklingsplan anpassad till fastställt nivåsystem.
- 100 % av alla RiB ska genomföra 8 timmar övningsverksamhet på Furulund.
- All RiB-personal ska genomföra 42 timmar lokal övningsverksamhet.
- Förbundets utrustning skall vara anpassad till fastställt nivåsystem och uppfylla ställda krav.

Genomförda aktiviteter

Effektmålet om att beslutad beredskap och förmåga för RiB personal ska upprätthållas med rätt kompetens och befattning under minst 100 % av årets totala antal beredskapstimmar uppfylls endast delvis för året på grund av den uppkomna vakanssituationen. Ett flertal aktiviteter har under perioden genomförts för att rekrytera RiB-personal med särskilt fokus på stationer med högre vakanstal, exempelvis har följande åtgärder vidtagits:

- Stationsträffar
- Olika informationsträffar med representanter från medlemskommunerna
- Lokal affischering
- Annonsering på medlemskommunernas hemsidor
- Öppethus på vissa stationer
- Facebook annonseringar
- Projektanställning med fokus på nyrekrytering av RiB-personal

All operativ personal har en fastställd kompetensutvecklingsplan anpassad till fastställt nivåsystem.

Under året har vi genomfört 29 heldagsövningar och två kvällsövningar för våra RiB-anställda (230 personer) på Furulunds övningsfält med övertrycksventilering som övningstema. Fyra preparandutbildningar³ med 33 deltagare. 29 stationer har övat rökdykning i vår mobila container för varma rökdykningsövningar under året. Vattenlivräddningsgruppen har genomfört en fortbildningsdag för våra instruktörer i förbundet.

Övrig övningsverksamhet i förbundet genomförs enligt varje brandstations egna övningsplanering för året, där 6 prioriterade övningar och stationernas egna övningar ingår.

Beredskapsavdelningen har vid en träff i Bräcke med beskrivit hur det är att ha en RiB anställd i sin organisation för flera chefer från Bräcke kommun.

Flera möten är genomförda på de stationer som varit berörda av många uppsägningar i samband med RiB 17 avtalet.

Inriktningsmål 3 – Optimalt nyttjade av samhällets resurser

– Vid såväl små som stora olyckshändelser ska samhällets samlade resurser nyttjas optimalt.

Effektmål

- Minst två årliga stabsövningar ska genomföras i samverkan med övriga aktörer i Trygghetens Hus och Jämtlands län.
- Erbjuda breddade JRF uppdrag med fler åtaganden åt medlemskommunerna.

Genomförda aktiviteter

Under året har två stabsövningar genomförts i samverkan med övriga aktörer i Trygghetens hus och Jämtlands län.

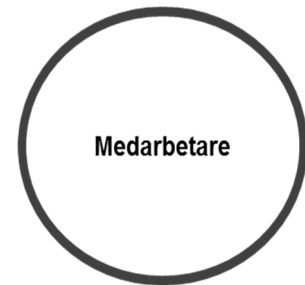
Under året har avtal tecknats med Krokoms kommun om krisrelaterat larmförmedling.

³ Preparand är en grundutbildning för att kunna ingå i en beredskapsstyrka. Därefter genomgår man MSB utbildning till räddningsman, räddningsinsats.

Målområde medarbetare

Inriktningsmål 4 – Attraktiv arbetsplats

– Förbundet ska uppfattas som en jämställd och attraktiv arbetsgivare med arbetsplatser som erbjuder goda arbets- och anställningsförhållanden.

Effektmål

- Ingen ska drabbas av en allvarlig olycka eller allvarligt tillbud.
- Ingen ska bli kränkt, mobbad, trakasserad eller hotad av anställda kollegor eller chefer.
- All heltidsanställd personal ska efter genomfört medarbetarsamtal ha en fastställd individuell kompetensutvecklingsplan.

Genomförda aktiviteter

I förbundets system för att rapportera tillbud och arbetsskador RIA (räddningstjänstens informationssystem för arbetsmiljö) har det under året totalt rapporterats 40 händelser, 15 olycksfall, 18 tillbud och 7 riskobservationer. Av dessa är två arbetsskador och ett tillbud anmälda till Arbetsmiljöverket.

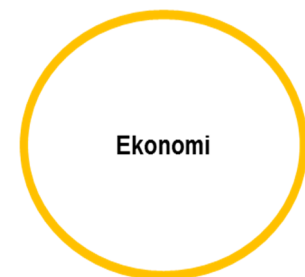
I genomförda medarbetarsamtal med all heltidspersonal har inga uppgifter framkommit som visar på kränkande behandling.

All heltidspersonal har efter genomfört utvecklingssamtal fått en individuell kompetensutvecklingsplan upprättad.

Målområde ekonomi

Inriktningsmål 5 - En sund, balanserad och finansierad ekonomi

– Verksamheten i räddningstjänstförbundet ska genomföras inom ramen för en sund, balanserad och finansierad ekonomi där god ekonomisk hushållning och rationellt organiserad verksamhet utgör ledord.

Effektmål

- Beslutad budget inom givna handlingsramar ska hållas.
- Alla förbundets investeringar ska finansieras med egna medel.

Genomförda aktiviteter

Årets resultat visar en positiv avvikelse gentemot budget. Samtliga av årets investeringar finansieras med egna medel och utan banklån.

Målområde miljö

Inriktningsmål 6 – Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar

– Förbundet ska i all sin verksamhetsutövning verka för en ekologiskt hållbar utveckling och smarta miljölösningar.

Effektmål

- Energiförbrukningen i förbundets hyrda lokaler ska minska jämfört med föregående år.
- Under året ska minst tre bestämda miljöåtgärder i verksamheten genomföras som minskar miljöbelastningen

Genomförda aktiviteter

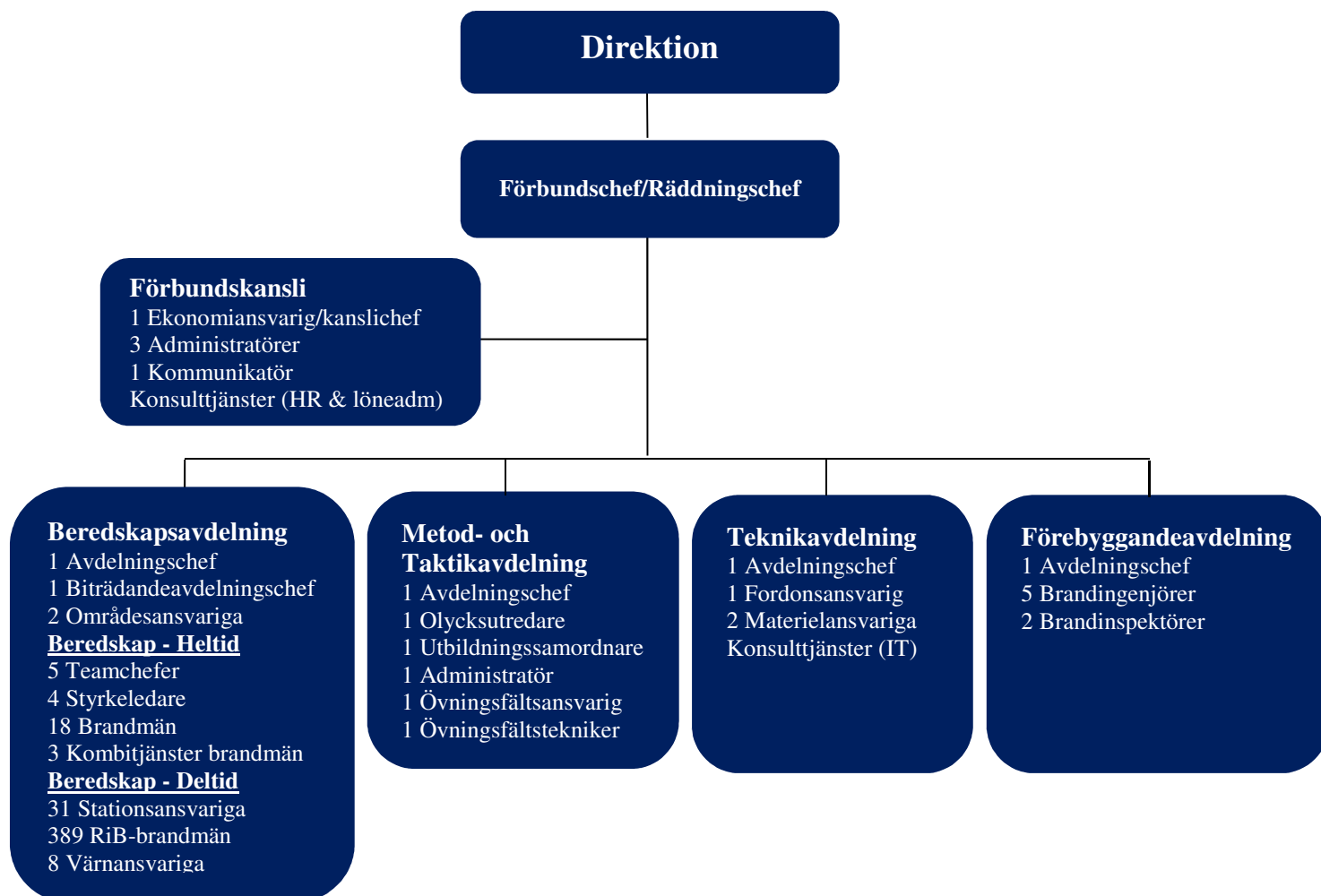
Energiförbrukningen i förbundets hyrda lokaler med egna abonnemang visar att förbrukningen totalt har minskat jämfört med motsvarande period ifjol med 1,4 %. Målet uppfyllt.

Enligt förbundets miljöhandlingsplan har ett flertal av planens aktiviteter genomförts eller påbörjats under året;

- I förbundets personaltidning brandposten har miljöhandlingsplanens innehåll presenterats.
- På Furulund har gasolanvändningen blivit betydligt lägre av att de varma rökövningarna till 90 % sker i Klimatvillan.
- Arbetet med att implementera egenkontroll på övningsområdet är under uppbyggnad.
- Inventering av alla skumtyper på alla stationer och övningsområdet är genomfört.
- Grävning av vatten och avloppssystem till Furulund är genomfört.
- Förbundets tjänstecyklar används oftare till möten med kortare avstånd.

Förbundets organisation

Jämtlands räddningstjänstförbund styrs av en politiskt sammansatt direktion som beslutar om mål och inriktning av verksamheten i räddningstjänstförbundet och utgör även myndighet för räddningstjänsten och sotningsverksamheten. Direktionen för Jämtlands räddningstjänstförbunds ambition är att räddningstjänsten ska vara modern, effektiv samt ha erforderlig kompetens och tillräcklig teknisk utrustning. Personalen ska utföra operativ räddningsverksamhet och arbeta förebyggande. Verksamheten ska planeras och genomföras inom tilldelade ekonomiska ramar – en budget i balans. Räddningstjänstförbundet har under direktionen en förbundschef/Räddningschef som verkställande tjänsteman.

Personal

Antal anställda

Antalet anställda inom förbundet var vid årets slut 419 personer. Av dessa var 59 tillsvidareanställda och 360 tillsvidareanställda på beredskapstjänst inom deltidskåren. Antalet visstidsanställda i Östersund var 3 personer och 29 personer inom deltidskåren.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron redovisas för heltidsanställda i förbundet under 2017. Sjukfrånvaron uppgick till 1,5 %, vilket är en ökning med 0,1 procentenhet jämfört föregående år.

Övertid

Antalet övertidstimmar under året uppgick till 1 826 timmar. Det är en minskning med 408 timmar i jämförelse med 2016.

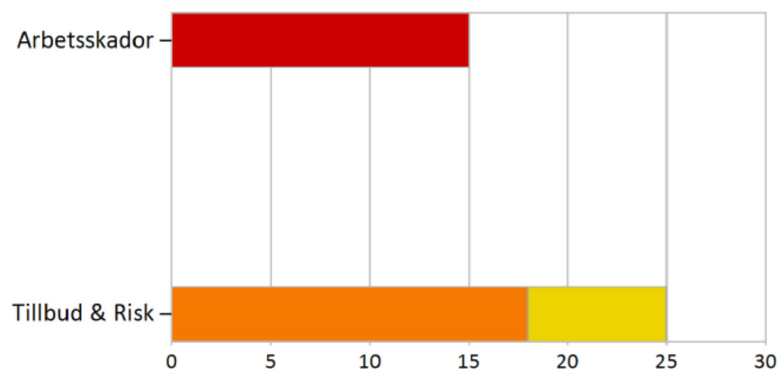
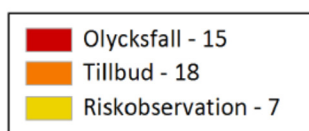
Övertid	2017	2016	2015
Enkel övertid	323	584	292
Kvalificerad övertid	1 503	1 650	1 391
Summa	1 826	2 234	1 683

Olyckor och tillbud

I förbundets system för att rapportera tillbud och arbetsskador RIA (räddningstjänstens informationssystem för arbetsmiljö) har det under året totalt rapporterats 40 (21) händelser, 15 (13) olycksfall, 18 (4) tillbud och 7 (4) riskobservationer. Inom parantes är motsvarande värde för 2016. Av dessa är två arbetsskador och ett tillbud anmälda till Arbetsmiljöverket.

2017-01-01 - 2017-12-31

Anställningsform : Egen personal

Statistik personal

	2017	2016	2015	
Antal anställda	Antal anställda den 31/8	419	460	459
	Tillsvidareanställda i Östersund	59	58	54
	Visstidsanställda i Östersund	3	0	2
	Tillsvidareanställda RiB	360	342	350
	Visstidsanställda RiB	29	60	53
	Räddningsvärn	68-80	68-80	68-80
	Långtidssjuka	0	0	0
	Medelsysselsättningsgrad i %	99,3%	99,3%	99,3%
	Kvinnor (tillsvidareanställda)	100,0%	100,0%	100,0%
	Män (tillsvidareanställda)	99,2%	99,2%	99,2%
	Könsfördelning			
	Kvinnor (tillsvidareanställda)	57	58	56
	Män (tillsvidareanställda)	362	342	348
	Kvinnor i %	13,6%	14,5%	13,8%
	Män i %	86,4%	85,5%	86,2%
	Medelålder totalt	44,5	43,9	41,9
	Kvinnor	43	43,7	39,5
	Män	44,7	44,0	42,3
		2017	2016	2015
	Personal-omsättning	Slutat under året *	60	50
Kvinnor		6	12	9
Män		54	38	48
Nyanställda *		41	44	37
Kvinnor		6	6	10
Män		35	38	27
Personalomsättning i %*		3,4%	1,5%	3,5%*
* inklusive deltiden 2014 & 2013				
	2017	2016	2015	
Sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro i % (heltid)	1,5	1,4	1,8
	varav långtidssjuka i %	8,8	30,9	59,5
	Kvinnor i %	2,9	2,8	4,8
	Män i %	1,3	1,2	1,5
	Åldersindelning (heltid)			
	Yngre än 29 år i %	0	0	4,4
	30-49 år i %	1,5	0	1,1
50 år och äldre i %	1,8	2,4	2,3	

Räddningstjänstpersonal i beredskap

I beredskapsorganisation arbetar 389 medarbetare. I tabellen visas antal anställda tillsvidare och visstid, antalet kvinnor per station samt vakanssituationen per 31/12.

Station	Tillsvidare anställda	Visstids-anställda	Totalt	Varav kvinnor	Vakans
Backe	8	0	8	0	4
Bispgården	10	1	11	0	1
Brunflo	17	0	17	2	0
Bräcke	16	1	17	1	1
Funäsdalen	15	3	18	4	2
Föllinge	9	0	9	0	3
Gäddede	10	1	11	2	1
Gällö	8	1	9	2	3
Hammarstrand	20	0	20	3	0
Hammerdal	17	2	19	2	0
Hede	15	2	17	0	0
Hotagen	5	0	5	2	1
Hoting	12	1	13	1	0
Krokom	19	0	19	2	0
Kälarne	11	0	11	0	1
Lillhärddal	5	2	7	2	0
Lit	9	3	12	1	0
Ljungdalen	6	0	6	2	0
Lofsdalen	6	2	8	0	1
Näliden	10	0	10	1	2
Oviken	13	1	14	4	2
Rätan	10	2	12	4	0
Strömsund	17	0	17	1	0
Stugun	8	0	8	3	8
Sveg	23	3	26	4	0
Svenstavik	14	1	15	2	0
Trångsviken	6	0	6	0	0
Vemdalen	14	1	15	3	5
Ytterhogdal	12	0	12	3	0
Åsarna	7	1	8	3	0
Änge	8	1	9	1	3
Totaler	360	29	389	55	38

Rekryteringsbehoven av RiB-personal under de närmaste 10 åren riskerar att bli stor då det dels är många som lämnar räddningstjänstförbundet i förtid, år 2014 var det 28 personer, 2015 var det 57 personer, år 2016 var det 45 personer och 2017 var det 58 personer som avslutade sin tjänst i JRF av olika skäl. En försiktig bedömning är att behovet av nyrekrytering under den kommande 10-årsperioden bedöms vara 30-50 brandmän årligen. Den årliga omsättningen kommer under överskådlig framtid att vara den enskilt största utmaningen för räddningstjänstförbundet.

Resultat och ställning

För 2017 redovisar förbundet ett positivt resultat på totalt 1,9 mnkr, vilket väl överensstämmer med den överskottsprognos på 1,8 mnkr som lämnades i delårsrapporten per augusti. Överskottet innebär att förbundet uppfyller sitt finansiella mål med ett resultat över 1,1 mnkr samt att det särskilda investeringsbidraget från medlemskommunerna på 2 mnkr som erhållits i kommunbidragen kan användas i sin helhet. Det positiva resultatet innebär även att det egna kapitalet helt återställs efter 2016 års negativa resultat och uppgår med detta till 11,9 mnkr.

Resultaträkning

(Tkr)	Bokslut 2017-12-31	Budget 2017-12-31	Bokslut 2016-12-31
Verksamhetens intäkter	7 961,3	6 442,3	6 726,6
Verksamhetens kostnader	-123 976,0	-123 294,3	-123 479,7
Avskrivningar	-5 506,9	-5 580,6	-5 337,6
Verksamhetens nettokostnader	121 521,6	122 432,5	-122 090,7
Kommunbidrag	124 031,2	124 013,0	120 572,5
Finansiella intäkter	0,5	0,0	3,7
Finansiella kostnader	-599,3	-480,4	-287,6
Årets resultat	1 910,8	1 100,0	-1 802,2

Verksamhetens intäkter

Årets omsättning uppgick till 131,9 mnkr jämfört med 127,3 mnkr 2016. Kommunbidragen är förbundets största intäkt och uppgick till 124 mnkr. Medlemsfinansiering av förbundets totala kostnader uppgår till 95,3 %. Verksamhetens intäkter uppgår till 7,9 mnkr och överstiger budget med ca 1,5 mnkr. Under våren kom ett glädjande besked om att förbundet fick rätt i sin överklagan mot Fora avseende återbetalningen av den kollektivavtalade sjukförsäkringen AGS-KL samt för avgiftsbefrielseförsäkringen för 2004 års inbetalda premier på 440 tkr. Återbetalningen kom i juni och är en förklarande orsak till intäktsökningen bland verksamhetens intäkter. Högre intäkter finns även från försäljning av utbildning då förbundet sålt fler utbildningar till förbundets medlemskommuner och företag. Intäkterna för larm är högre för både automatlarm och IVPA-larm, vilket även återspeglas i en ökad uttryckningskostnad på kostnadssidan. Högre intäkter finns även från vägsaneringar (externa arbeten) och för försäljning av verksamhet (hämtning i terräng, brandvakt, lyfthjälp). Bidraget för pensioner blev för året något högre då skuldförändringen ökat inom särskild avtalspension (SAP) och medför på så vis en något högre kompensation från Östersunds kommun. Försäljningar av uttjänta fordon och utrustning har också genererat något högre intäkter än budgeterat.

Lägre intäkter finns under posten tillsyner och tillstånd där intäkterna för tillsyner motsvarar 70% av budgeterat men kompenseras något av högre intäkter för tillstånd LBE av fler tecknade avtal. Lägre intäkter finns även från restvärdesräddning (externa arbeten) och inom utbildningsbidragen från MSB då färre personer än budgeterat gått utbildningar under året.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader uppgår till 123,9 mnkr vilket är 681 tkr högre än budgeterat för året. För tjänsteköp och köp av SOS-alarm ligger kostnaderna för året i nära paritet med budget. Lägre kostnader finns totalt inom personalkostnader där de främsta positiva budgetavvikelsena berrör beredskapsersättning, utbildning C-körkort och timlöner utbildning. Inom månadslön finns högre kostnader för ökning av semesterlöneskuld och lägre kostnader av vakant tjänst inom Metod- och taktikavdelningen samt av fördröjd rekrytering av kommunikatorstjänsten.

Högre personalkostnader har även uppstått för vikarier, uttryckning, övertid, fyllnadslön, OB-ersättning, timlön övning och materialvård samt för bilersättningar.

Inom lokalkostnaderna finns högre kostnader för lokalhyror, lokalvård och av oförutsedda underhållsåtgärder samt av olika byggåtgärder på övningsområdet Furulund. Lägre kostnader finns främst för energi och vatten och avlopp.

För förbundets fordon är kostnaderna högre för främst reparation och underhåll, planerad service, fordonsanpassningar, däck och diesel och lägre för leasing och bensin.

Inom driftkostnader är det främst kostnader för telefoni, tryckkärlsbesiktningar, skyddskläder, underhåll av maskiner, räddningsmaterial, trafikolycksverktyg och IT-program som ligger högre än budget.

Avskrivningar

Avskrivningskostnaderna uppgår till 5 506 tkr, vilket är 73,6 tkr lägre än budget då några av årets investeringar är pågående eller överflyttade för genomförande under 2018.

Finansnetto

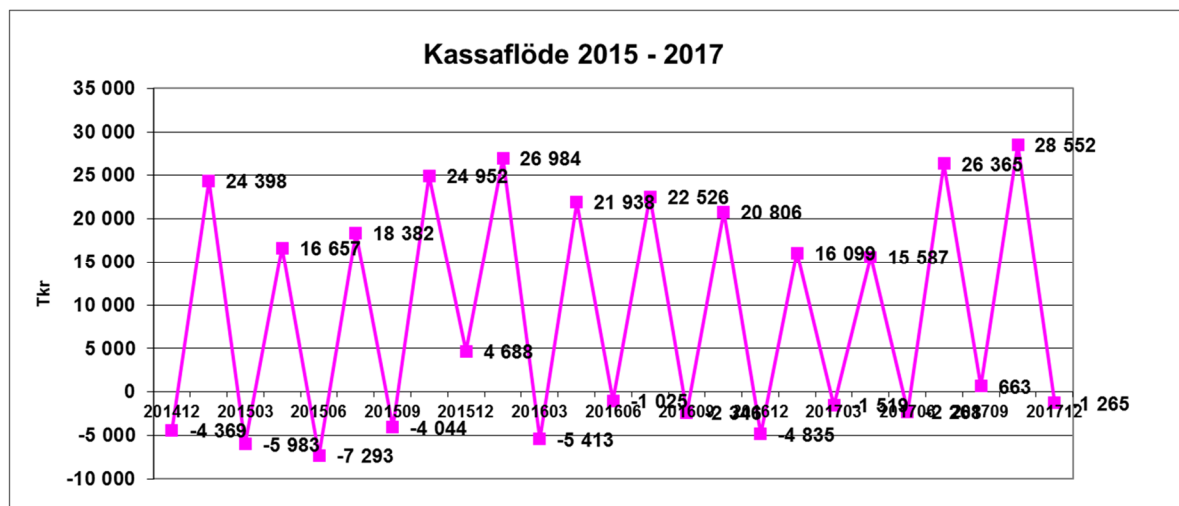
Finansnettot uppgår till 598,8 tkr, vilket är 118,4 tkr högre än budget. Utfallet beror på högre finansiella kostnader för pensionsskulden och bankkostnader.

Driftredovisning

(Tkr)	Bokslut 2017-12-31	Budget 2017	Bokslut 2016-12-31
Intäkter			
Tillsyn & tillstånd	756,5	806,0	486,8
Automatlarm	3 251,9	2 630,0	3 150,5
Externa arbeten	434,6	300,0	365,2
IVPA	630,7	600,0	804,3
Utbildning	940,9	650,0	767,6
Försäljning av verksamhet	325,7	248,0	314,8
Medlemsbidrag	122 679,0	122 679,0	118 960,0
Bidrag pensioner	1 352,2	1 334,0	1 612,5
Övriga bidrag	137,6	160,0	188,3
Övriga intäkter	1 483,5	1 048,3	649,1
Intäkter totalt	131 992,5	130 455,3	127 299,0
Kostnader			
Tjänsteköp	1 707,7	1 726,0	1 815,8
SOS-alarm	1 893,7	1 820,8	1 825,3
Personalkostnader	92 356,6	92 800,2	91 720,4
Lokalkostnader	14 498,3	14 277,5	14 334,7
Fordonskostnader	3 979,8	3 579,8	3 649,1
Driftkostnader	9 539,9	9 090,0	10 134,4
Avskrivningskostnader	5 506,9	5 580,6	5 337,6
Finansnetto	598,8	480,4	283,9
Kostnader totalt	130 081,7	129 355,3	129 101,2
Nettoresultat	1 910,8	1 100,0	-1 802,2

Likviditet

Förbundets likviditet har stänkts av årets positiva resultat samt av färre genomförda investeringar. Nyttjande av checkkrediten har dock även krävts under 2017 i slutet på varje kvartal. I diagrammet visas kassaflödet för åren 2015 till 2017 och nyttjandet av förbundets checkkredit. Kommunbidragen betalas i förskott varje kvartal som avspeglas i topparna i kassaflödesdiagrammet. Nyttjandet av checkkrediten sker i slutet av varje kvartal och har i snitt 2015-2017 varit ca 2,7 mnkr i lån. Förbundets målsättning de kommande åren är att kontinuerligt stärka likviditeten för att på sikt komma ifrån användandet av checkkrediten.

Balanskravsresultat

Med årets positiva resultat på 1,9 mnkr återställer förbundet det egna kapitalet som minskades av 2016 års minusresultat på -1,8 mnkr. Enligt KL 8 kap ska ett redovisat underskott återställas senast tre år efter det att det negativa resultatet uppstått om inte synnerliga skäl finns. Direktionen har godkänt att i balanskravsutredningen åberopa synnerliga skäl⁴ då underskottet bestod i avgångsersättning till föregående förbundschef och som i redovisnings-sammanhang kan betraktas som en omstruktureringskostnad av engångskaraktär samt att förbundet dessutom genom positiva resultat under åren 2012–2015 totalt tillfört det egna kapitalet med +5,9 mnkr. Efter årets resultat uppgår det egna kapitalet återigen till 11,9 mnkr.

Balanskravsutredning	(Tkr)
Årets resultat	1 910
- Realisationsvinster	0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	1 910
Balanskravsunderskott från tidigare år	-1 802
Åberopa synnerliga skäl enl 8 kap 5 b § kommunallagen	1 802
Balanskravsresultat att reglera	0

⁴ 8 kap 5 b § kommunallagen: "Fullmäktige får besluta att en reglering av ett negativt balanskravsresultat inte ska göras om det finns synnerliga skäl."

Investeringsredovisning

För året erhöll förbundet 2 mnkr extra i form av ett särskilt riktat investeringsbidrag från medlemskommunerna vilket medförde en utökning av investeringsbudgeten till 7,5 mnkr jämfört med 5,5 mnkr 2016. Vid ägarsamrådet den 31 maj togs emellertid ett beslut om att tillåta en reservation på 800 kr av det riktade investeringsbidraget för att eventuellt få nyttjas till ökade lönekostnader då det nya RiB-17 avtalet innebar högre ersättningskostnader för förbundet. Årets positiva resultat innebar emellertid att reserveringen ej behövde verkställas utan pengarna kunde återgå som investeringsmedel i sin helhet.

Av årets förbrukande investering pengar på totalt 3 940 tkr har tre begagnade brandbilar (BAS 1:or) köpts in från Storstockholms Brandförsvärsförbund varav en utbildningsbil, en till stationen i Nälden och till stationen i Bispgården. En begagnad pickup och en VW syncro har införskaffas till Bispgården repektive Gällö. Till stationen i Östersund har förbundet inom det nya terrängfordonsprojektet införskaffat en Toyota, en Polaris sexhjulning och en stor släpvagn. Projektet väntas bli färdigt under 2018. Tre leasingbilar har köpt ut och vid nyår fick Strömsund en bättre begagnad tankbil. Till Furulund har det köps en begagnad container som är den första delen till ett nytt containersystem för rökdykning som planeras bli klart under 2018. Under 2017 gjordes det uppgraderingar av räddningsmaterial på Brunflo stations skärsläckare och på testutrustningen i rökskyddsverkstaden. Till Rätan station införskaffades en Carport. Av årets planerade investeringar utgår teknik för körsimulator och pumpar samt att pågående och ej genomförda investeringar slutförs under 2018.

Investeringar (Tkr)	Utfall 2017	Budget 2017
Pickup Bispgården & VW Synro Gällö	219	265
Tankbil Strömsund	782	600
Tankbil Svenstavik, anskaffas 2018	0	600
Tankbil Stugun, anskaffas 2018	0	1 200
Projekt terrängfordon Östersund; Toyota, Polaris sexhjulning och stor släpvagn	1 146	1 500
BAS 1 utb.bil	399	375
BAS 1 Nälden	393	375
BAS 1 Bispgården	369	375
Styrcontainer Furulund, flyttas till 2018	20	1 000
Byte av teknik RC, flyttas till 2018	0	200
Utköp leasingfordon	318	360
Körsimulator – utgår!	0	400
Pumpar – utgår!	0	100
Räddningsmaterial, uppgradering teknik rök- skyddsverkstad och Carport till Rätan station	295	150
Summa	3 940	7 500
Disponering 2018 av kvarvarande investeringsmedel;		
Tankbil Svenstavik	500	
Tankbil Stugun	850	
Styrcontainer Furulund	980	
Projekt terrängfordon	354	
Byte av teknik RC	200	
Ettapp 2 investering Furulund	676	
Totalt	7 500	

Redovisningsprinciper

Allmänt

Den kommunala redovisningslagen stadgar bland annat att bokföring och redovisning ska ske enligt god redovisningssed. Innebörden i detta bestäms och utvecklas genom nya och förändrade rekommendationer och lagar eller genom att ny praxis uppstår. Förutom att redovisningen ska vara rättvisande finns övriga vägledande principer såsom försiktighets- och öppenhetsprincipen. Årsredovisningen är upprättad enligt Lagen om kommunal redovisning. Förbundet följer i all väsentlighet rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Vissa avvikelser förekommer och är omnämnda nedan.

Jämförelstörande poster

Särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och /eller finansieringsanalysen. Som jämförelsestörande betraktas betydande poster som är sällan förekommande.

Periodisering

I allt väsentligt har kostnader och intäkter hänförliga till redovisningsåret bokförts som sådana, det vill säga periodiserats. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Materiallla anläggningstillgångar

Den ekonomiska livslängden för en anläggningstillgång ska uppgå till minst tre år och anskaffningsvärdet till minst ett basbelopp. Anläggningstillgångar har upptagits till anskaffningsvärde efter avdrag för planerliga avskrivningar det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Avskrivning börjar när anläggningarna tas i bruk. Komponentavskrivning tillämpas fr.o.m 2017 för tillgångar där skillnaden i värdet förbrukningen av betydande komponenter är väsentlig. Avskrivningstiderna som följs är med utgångspunkt från RKR:s idéskrift om avskrivningar. Följande avskrivningstider tillämpas:

- IT-utrustning 3-5 år.
- Maskiner 5-10 år.
- Inventarier 10-20 år.
- Räddningsmaterial och kommunikationsutrustning 10-20 år.
- Brand- och räddningsfordon (tungta fordon) 10-20 år.
- Terrängfordon, pickups, personbilar (lätta fordon) och släpvagnar 5-10 år.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar har värderats till lägsta värdets princip, det vill säga det lägsta av anskaffningsvärdet eller det verkliga värdet. Kundfordringar äldre än ett år har värdereglerats. Kravåtgärder fullföljs även beträffande nedskrivna kundfordringar.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden, det vill säga skulden till personalen för sparade semesterdagar och okompenenserad övertid redovisas som kortfristig skuld. I skulden ingår även arbetsgivaravgifter.

Pensionsskuld

Pensionsskulden är den beräknade framtida skuld som Jämtlands Räddningstjänstförbund har till arbetstagare och pensionstagare. Den samlade pensionsskulden, inklusive löneskatt återfinns under raderna avsättningar för pensioner och kortfristiga skulder. Under avsättningar redovisas även pensionsskuldsökningen för den del av utryckningspersonalen som har SAP-avtal.

Dessa har rätt att gå i pension vid 58 års ålder. Denna pensionsrätt inarbetas löpande av personalen och kostnadsförs enligt beräkningar gjorda av förbundets pensionsadministratör KPA. Skuldökningen redovisas under verksamhetens kostnader förutom den finansiella delen som redovisas under finansiella kostnader. Pensionsrätt som inarbetats före 2004 och som vid förbundsbildningen övergick till anställning i Jämtlands Räddningstjänstförbund bekostas av medlemskommunerna. Detta innebär att förbundets pensionsskuld redovisas helt och hållet i balansräkningen.

Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser

Rekommendationen RKR 17 Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser normerar hur pensionsförpliktelser skall värderas i den kommunala redovisningen. KPA:s beräkning (RIPS 17) har använts för att ta fram skuldens storlek.

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Förbundet följer inte RKR:s rekommendation 13.2 kring redovisning av hyres-/leasingavtal då samtliga avtal har klassificerats som operationella, även om de i övrigt uppfyller kriterierna för ett finansiellt avtal.

Långfristiga skulder

Under långfristiga skulder redovisas reverslån för övertagna tillgångar mot tillkomna medlemskommuner. Lånen löper på tio års amorteringstakt.

Balansräkning

(Tkr)	Not	Bokslut 2017	Bokslut 2016
Anläggningstillgångar			
Maskiner & inventarier	3	38 725,4	39 647,5
Finansiella anläggningstillgångar	7	12 151,3	12 150,1
Summa anläggningstillgångar		50 876,7	51 797,6
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	8	40 573,4	43 477,3
Kassa & Bank	9	-1 168,7	-4 735,9
Summa omsättningstillgångar		39 404,7	38 741,4
Summa tillgångar		90 281,4	90 539,0
Eget kapital			
Eget kapital	10	11 906,9	9 996,1
- därav periodens resultat		1 910,8	-1 802,2
Avsättningar			
Avsättningar	11	22 140,6	21 344,1
Skulder			
Långfristiga skulder	12	6 417,3	7 573,9
Kortfristiga skulder	13	49 816,5	51 624,8
Summa skulder		56 233,8	59 198,7
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		90 281,4	90 539,0

Ekonomisk ställning

(Mnkr)	2017	2016	2015	2014	2013
Verksamhetens intäkter	7,9	6,7	9,1	6,7	8,1
Verksamhetens kostnader	-123,9	-123,4	-117,9	-95,6	-95,7
Avskrivningar	-5,5	-5,3	-5,1	-4,2	-3,7
Verksamhetens nettokostnader	-121,5	-122,0	-113,9	-93,1	-91,3
Kommunbidrag	124,0	120,5	117,0	94,3	94,5
Finansnetto	-0,6	-0,3	-0,4	-0,3	-2,0
Årets resultat	1,9	-1,8	2,6	0,8	1,2
Omsättning	131,9	127,3	126,1	101,0	102,7
Medlemsfinansiering	95,3%	93,4%	94,7%	93,3%	92,0%
Soliditet	13,2%	11,0%	13,0%	10,5%	10,5%
Balansomslutning	90,3	90,5	90,6	74,4	65,9
Investeringar	4,5	5,4	6,7	3,7	8,0
Eget kapital	11,9	10,0	11,8	7,7	6,9

År 2013 och 2014 gäller beloppen kommunerna Östersund, Krokom, Strömsund, Berg, Bräcke och Ragunda.
2015 tillkom Härjedalen som medlemskommun.

Finansieringsanalys

(Tkr)	Bokslut 2017	Bokslut 2016
<u>Löpande verksamhet</u>		
Periodens resultat	1 910,8	-1 802,2
Inbetalning eget kapital	0,0	0,0
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>		
Avskrivningar	5 506,9	5 337,6
Gjorda avsättningar	796,5	658,6
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>		
Förändring kortfristiga fordringar	2 903,9	-9 368,5
Förändring kortfristiga skulder	-1 808,3	2 224,8
Kassaflöde från löpande verksamhet	9 309,8	-2 949,7
<u>Investeringsverksamhet</u>		
Investering i materiella anläggningstillgångar	-4 584,8	-5 467,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-4 584,8	-5 467,0
<u>Finansieringsverksamhet</u>		
Nyupptagna lån	0,0	0,0
Ökning/minskning långfristiga fordringar	-1,2	34,8
Ökning/minskning långfristiga skulder	-1 156,6	-1 156,6
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-1 157,9	-1 121,8
Periodens kassaflöde	3 567,2	-9 538,6
Likvida medel vid årets början	-4 735,9	4 802,7
Likvida medel vid periodens slut	-1 168,7	-4 735,9

Noter

(Tkr)		Bokslut 2017-12-31	Bokslut 2016-12-31
Not 1. Verksamhetens intäkter			
Taxor och avgifter		4 465,2	4 038,5
Hyror och arrenden		110,9	144,0
Bidrag		410,6	370,3
Försäljning		1 800,5	1 189,9
Övriga intäkter		1 174,2	983,9
Summa		7 961,3	6 726,6
Not 2. Verksamhetens kostnader			
Köp av verksamhet		1 872,7	2 034,1
Köp av SOS		1 893,7	1 825,3
Löner och ersättningar		64 272,7	62 317,2
Sociala avgifter		19 956,2	19 308,9
Pensionskostnader		5 973,3	6 266,4
Övriga personalkostnader		2 154,4	3 832,9
Lokalkostnader		14 498,3	14 334,7
Leasingkostnader		309,5	449,7
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial		4 357,8	4 476,0
Kontorsmaterial och trycksaker		95,3	67,9
Reparationer och underhåll av maskiner och inventarier		2 290,4	2 243,2
Diverse främmande tjänster		1 434,3	1 549,1
Tele-, IT-kommunikation och postbefordran		2 041,9	2 065,1
Försäkringsavgifter och riskkostnader		781,3	694,0
Fordonskostnader		1 473,3	1 293,2
Övriga verksamhetskostnader		570,9	721,9
Summa		123 976,0	123 479,7
Not 3. Maskiner, inventarier och fordon			
Ingående anskaffningsvärde		87 123,5	81 656,5
Periodens anskaffning		3 940,8	5 467,0
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden		91 064,3	87 123,5
Ingående avskrivningar		-47 476,0	-42 138,4
- Periodens avskrivningar		-5 506,9	-5 337,6
Utgående ackumulerade avskrivningar		-52 982,9	-47 476,0
Pågående investeringar		643,9	0,0
Bokfört värde för inventarier		38 081,4	39 647,5
Not 4. Kommunbidrag			
	Ägar- andel		
Berg	10,44%	12 808,0	12 373,0
Bräcke	8,23%	10 096,0	9 754,0
Härjedalen	18,47%	22 659,0	21 890,0
Krokom	14,27%	17 506,0	16 912,0
Strömsund	13,66%	16 758,0	16 189,0
Ragunda	8,07%	9 900,0	9 564,0
Östersund	26,86%	32 952,0	32 278,0
Östersund, Särskild ålderspension	-	1 352,2	1 612,5
Summa	100 %	124 031,2	120 572,5

(Tkr)	Bokslut 2017-12-31	Bokslut 2016-12-31
Not 5. Finansiella intäkter		
Ränta, likvida medel	0,5	3,7
Summa	0,5	3,7
Not 6. Finansiella kostnader		
Ränta på lån	6,7	19,2
Ränta på pensionskostnader	560,4	232,7
Bankkostnader och övrig räntekostnad	32,2	35,7
Summa	599,3	287,6
Not 7. Finansiella anläggningstillgångar		
Långfristig fordran särskild avtalspension ÖSD	12 151,3	12 150,1
Summa	12 151,3	12 150,1
Not 8. Kortfristiga fordringar		
Kundfordringar	32 039,9	31 419,9
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	5 745,6	8 459,8
Momsfordran	830,5	1 366,2
Skattekonto	606,5	558,2
Övrigt	1 350,9	1 673,2
Summa	40 573,4	43 477,3
Not 9. Likvida medel		
Handkassor	96,5	73,6
Koncernkonto, Östersunds kommun	-1 265,2	-4 809,5
Summa	1 168,7	-4 735,9
Not 10. Eget kapital		
Ingående eget kapital	9 996,1	11 798,3
Årets resultat	1 910,8	-1 802,2
Utgående eget kapital	11 906,9	9 996,1
Not 11. Avsättningar		
Ingående avsättning	21 344,1	20 685,6
Pensionsutbetalningar	-1 375,0	-1 403,0
Nyintjänad pension	1 586,0	1 758,0
Ränte- och basbeloppsuppräknings	451,0	187,0
Förändring av löneskatt	156,0	127,5
Övrig post	-21,5	-11,0
Utgående avsättning	22 140,6	21 344,1

(Tkr)	Bokslut 2017-12-31	Bokslut 2016-12-31
Not 12. Långfristiga skulder		
Långfristig skuld Ragunda	157,1	270,3
Långfristig skuld Härjedalen	6 260,3	7 303,7
Summa	6 417,4	7 574,0
Not 13. Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	4 981,2	7 415,7
Övriga kostfristiga skulder	377,8	315,8
Personalens källskatt	1 711,0	1 665,7
Skatteskulder	293,2	231,8
Semester & löneskuld, komptid inkl sociala avgifter*	3 611,8	4 204,6
Upplupna sociala avgifter	1 652,6	1 604,0
Pensionspremie avgiftsbestämd avtalspension	3 884,4	3 613,5
Kortfristig del av långfristig skuld till medlemmar	1 156,6	1 156,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	32 147,9	31 417,1
Summa	49 816,5	51 624,8
* Återstående skuld av avgångsersättning inklusive sociala avgifter.	543,9	1 476,4

Avdelningarnas verksamhet och ekonomi

Förbundsledningen

Driftutfall Förbundsledning 2017

Förbundsledningen redovisar ett överskott med 196 tkr. Anledningen beror på den överklagan förbundet gjorde om utebliven återbetalning av 2004 års inbetalda premier för den kollektivavtalade sjukförsäkringen AGS-KL samt för avgiftsbefrielseförsäkringen och som hörsammades av Fora. Beloppet utbetalades innevarande år.

(Tkr)	Utfall Jan - Dec	Budget 2017	Budget- avvikelse
Intäkter			
Verksamhetens intäkter	441	0	
S:a intäkter	441	0	
Kostnader			
Tjänsteköp	0	0	
Löneersättningar	1 081	933	
Verksamhetens kostnader	589	493	
Varav:			
Utbildning/konferenser	92	34	
Övriga personalkostnader	309	334	
Avgifter & material	188	126	
S:a kostnader	1 671	1 426	
S:a driftbudget	1 230	1 426	+196

Direktionen

Direktionen har genomfört fem sammanträden och fem presidie möten under året. Direktionens ordförande har medverkat i samtalen kring förhandlingar och överläggningar om det omtvistade nya löneförslaget för räddningspersonal i beredskap samt deltagit vid presidie konferens för räddningstjänst i Lidingö. En ersättare i direktionen har följt ett skiftlag i Östersund under en dag för att få kunskap om den operativa verksamheten samt de dagliga åtaganden som personalen utför för hela förbundet. Direktionen redovisar ett positivt resultat med 152 tkr.

Driftutfall Direktionen 2017

(Tkr)	Utfall Jan - Dec	Budget 2017	Budget- avvikelse
Intäkter			
Verksamhetens intäkter	0		
S:a intäkter	0		
Kostnader			
Tjänsteköp	0	0	
Löneersättningar	359	443	
Verksamhetens kostnader	14	82	
S:a kostnader	373	525	
S:a driftbudget	373	525	+152

Ledningsstab

Operativ ledning

Bemanningen under sommarperioden avvek på vissa stationer och uppnådde inte den förmåga till att utföra räddningsinsats som handlingsprogrammet anger. I de kommuner/förbund där förmågan till räddningstjänst var förändrad p.g.a. uppsägningar önskade Justitiedepartementet under sommaren följa läget. MSB sammanställde veckovisa redogörelser grundade på uppgifter från länsstyrelserna om läget i landet till Justitiedepartementet. Vi har varit förskonad från större händelser på de stationer där det funnits personalbrister samt att den åtgärdsplan vi upprättat för att kunna hantera räddningsinsatser har nyttjas av våra inre befäl på ett effektivt sätt som gagnat beredskapsförutsättningarna. Länsstyrelsen anser att förbundet, utifrån de förutsättningar som fanns, genom noggrann planering hanterade arbetsmarknadskonflikten på ett mycket bra sätt.

Larmstatistik

Totala antalet larm för förbundet inklusive hjälpande insatser utanför förbundets gränser uppgår för 2017 till 2 228 larm, vilket är en minskning med 210 jämfört med 2016. Till största delen beror minskningen på att Region Jämtland/Härjedalen förändrat kriterierna för att när räddningstjänsten skall bistå med *i väntan på ambulans*.

Den insats som utmärkt sig speciellt var den tragiska bussolyckan söder om Sveg i våras. Personal som deltog i den har deltagit i olika arrangemang för att delge sina erfarenheter och upplevelser kring insatsens genomförande. Även MSB har uppmärksammat vårt arbete genom att återge insatsen via deras uppföljningsfilmer 90 sek. Den personal som tjänstgjorde från Räddningstjänstförbundet genomförde en heroisk insats med knappa resurser inledningsvis i förhållande till händelsen. Trots den svåra olyckan och med tanke på de drabbade kan vi konstatera att när en olycka av denna storlek sker så är förbundet resursstarka, både gällande insatskapacitet och ledningsstöd.

Händelsetyper	2017	2016	2015
Brand eller brandtillbud	308	338	268
Trafikolycka (väg, spår, flyg, sjö)	362	355	275
Utsläpp av farligt ämne	71	36	51
Drunkning/tillbud	9	1	7
Nödställd person	24	12	18
Naturolycka	10	36	20
Övrig händelse	39	49	28
Händelse utan risk för skada	643	746	668
Sjukvårdsuppdrag eller annat uppdrag	612	841	659
Återkallning	135	0	0
Totalsumma inom JRF	2 213	2 414	1 994
Total alla, även utom JRF	2 228	2 438	2 022

Uppföljning av inriktningsmål och effektmål

IM	Inriktningsmål	Effektmål 2017	Uppföljning
3	<p>Optimalt nyttjade av samhällets resurser</p> <p>-Vid såväl små som stora olyckshändelser ska samhällets samlade resurser nyttjas optimalt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Minst två årliga stabsövningar ska genomföras i samverkan med övriga aktörer i Trygghetens Hus och Jämtlands län. • Bredda JRF uppdrag med fler åtaganden åt medlemskommunerna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Målet uppfyllt • Målet uppfyllt
5	<p>En sund, balanserad och finansierad ekonomi</p> <p>- Verksamheten i räddningstjänstförbundet ska genomföras inom ramen för en sund, balanserad och finansierad ekonomi där god ekonomisk hushållning och rationellt organiserad verksamhet utgör ledord.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Beslutad budget inom givna handlingsramar ska hållas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Målet uppfyllt.

Driftutfall Ledningsstab 2017

Resultatet av 2017 års uttrykningsinsatser visar en positiv budgetavvikelse med 438 tkr. Kostnaden för uttrykning har ökat rejält men kompenseras genom högre intäkter då flera av årets larmhändelser varit debiteringsbara.

(Tkr)	Utfall Jan - Dec	Budget 2017	Budget- avvikelse
Intäkter			
Verksamhetens intäkter	3 618	2 730	
Varav:			
Automatiska brandlarm	2 343	1 800	
Restvärde & vägsanering	435	300	
IVPA	631	600	
Försäljning av verksamhet	210	30	
S:a intäkter	3 618	2 730	
Kostnader			
Tjänsteköp	34	0	
Löneersättningar	5 473	4 910	
Verksamhetens kostnader	14	160	
S:a kostnader	5 520	5 070	
S:a driftbudget	1 902	2 340	+438

Förbundskansli

Administration

Inom kansliet sker främst handläggning av uppgifter inom ekonomi, personal, information och ärendehantering samt inom en del övrig administration. I början av året berörde mycket av arbetet det nya RiB avtalet. Arbetet med förbundets arbetsordning har fortskridit under året med att komplettera med underlag. En upphandling om ett nytt verksamhetssystem har genomförts med stöd av upphandlingskontoret. Betal- och mottagningsfunktion Swish har anskaffats till förbundet via Nordea. Ett inledande förberedelsearbete har påbörjats inför att den nya Dataskyddsförordningen (GDPR) som träder i kraft i maj 2018. Då kansliet är en liten avdelning och medarbetarna mer eller mindre är ensamma i sina roller innebär att nätverk utanför organisationen blir extra viktigt. Under våren besökte därför kanslipersonalen Medelpads räddningstjänstförbund och Gästrikens räddningstjänstförbund. Kansliet deltog också vid den årliga administrativa träffen för förbund som arrangerades i september av Gästrikens räddningstjänstförbund.

Kommunikation och information

Kansliet har under året genomfört en rekryteringsprocess för anställning av en kommunikatör till förbundet. Valet föll på en kommunikatör på Östersunds kommun och tjänsten tillträdde 1:a oktober. Den nya tjänsten innebär att förbundet nu har bättre förutsättningar att öka kännedomen bland kommuninnevånare, företag och andra organisationer om vår verksamhet och vad vi kan erbjuda för tjänster. Inledningsvis har mycket av arbetet varit inriktat mot förbundets rekryteringsprojekt på deltidssidan och publiceringar av olika nyhetsinslag på hemsidan och Facebook.

Miljö

Av miljöhandlingsplanens fastslagna miljöåtgärder har flera genomförts eller påbörjats; på Furulund har gasol användningen blivit betydligt lägre då Klimatvillan används till övervägande del vid varma rökövningar, arbetet med att inplementera egenkontroll på övningsområdet är under uppbyggnad, vattnet från slangtvätten har analyserats, alla typer av skum är inventerat på samtliga stationer och nya regler för skumanvändning är framtagna. Förbundets tjänstecyklar på Trygghetens hus används allt flitigare till möten med kortare avstånd.

Förbundets energiförbrukning i stationer och värn med egna abonnemang visar att förbrukningen totalt minskat med 1,4 % jämfört med 2016.

Arbetsmiljöåtgärder

Efter flera år av diskussioner kring Hede brandstation om olika lokalalternativ; nybyggnation, ombyggnation eller byte av lokaler står det nu klart att det blir flytt till nya lokaler. Förbundet har tecknat ett nytt hyresavtal med en privat fastighetsägare av en grannfastighet. Innan inflyttning kan ske i oktober 2018 kommer vissa förbättringsåtgärder att genomföras av ägaren. De nya lokalerna kommer bl.a. vara bättre anpassade utifrån ett jämställt- och friska brandmän perspektiv med separata omklädningsrum med dusch för män och kvinnor och larmställen separerade från vagnhallen.

För Gällö brandstation pågår diskussioner med Bräcke kommun kring renoveringsåtgärder och olika förslagslösningar avseende separat omklädningsrum med dusch för damer. Under våren förbättrades entrén till stationen och som bekostades av Bräcke kommun.

Förbundet för också samtal om att inrymma andra blåljusverksamheter i förbundets brandstationer, detta dels i syfte att sänka förbundets hyreskostnad men även för att öka samarbetet med dessa verksamheter. Ombyggnationen av Gäddede brandstation till ett ”mini certus” blev under våren färdig och nu finns Polisen och Närvården Frostviken i samma lokaler.

I etapp två av Furulunds utveckling vill förbundet bygga en byggnad med en återställningsenhet för övning- och utbildningsutrustning och med omklädningsrum och duschar för män och kvinnor i syfte att förbättra arbetsmiljön och skapa en modernare utbildningsanläggning för all operativ personal. Under året har en projektering och upphandling genomförts och projektet har beviljats byggstart 2018. En ny vatten och avloppsledning har grävts till Furulund och JGY:s lokaler för att säkerställa vattenförsörjningen. Vattenledningen ingår i projektet och finansieras till hälften av Gymnasieförbundet.

I tabellen framgår övriga arbetsmiljöåtgärder som pågår eller genomförts på stationer under perioden.

Station	Arbetsmiljöåtgärder 2017
Sveg	I Svegs brandstation har gymet flyttats till annat rum och en ny lektionssal har iordningsställt med ny teknik och nya möbler.
Funäsdalen	För Funäsdalen brandstation förs dialog med Härjegårdar om lokalanpassningar för att separera larmställ från vagnhall och skapa bättre omklädningsrum med dusch för damer och herrar. Projektet fortskrider som prio under 2018.
Vemdalen	För Vemdalen brandstation förs dialog med Härjegårdar om lokalanpassningar för att separera larmställ från vagnhall och skapa bättre omklädningsrum med dusch för damer och herrar. Projektet fortskrider som prio under 2018.
Hammarstrand	I Hammarstrands brandstation har en renovering av herrarnas omklädningsrum och duschar genomförts och finansierats av Ragunda kommun.
Hammerdal	För Hammerdal brandstation har en inledande dialog förts med Strömsunds kommun om en första etappbyggnation till separata omklädningsrum för damer och herrar samt separat larmställ från vagnhall. Projektet fortskrider som prio under 2018.
Brunflo	För Brunflo brandstation har en prisberäkning inkommit för ombyggnation till separata omklädningsrum med dusch för damer och herrar samt separat larmställ från vagnhall. Projektet fortskrider som prio under 2018.
Lit	För Lit brandstation har en dialog först med Östersunds kommun om iordningställande av separat omklädningsrum med dusch för damer med löfte om lokalanpassning i början av 2018. Prisberäkning har även inkommit om att separera larmställen från vagnhall.
Bispgården	För Bispgården brandstation pågår diskussioner med Ragunda kommun om möjlighet att kunna bygga om befintliga lokaler och skapa separat omklädningsrum med dusch för damer.
Bräcke	För Bräcke station är renovering av Etapp-2 påbörjad med inre underhållsåtgärder rörande kontor, toaletter och korridor. Renoveringen finansieras ihuvudsak av Bräcke kommun.
Änge	En dialog är påbörjad med ägaren av Änge station om bättre hyresförhållanden.
Rönöfors	En dialog är påbörjad med Krokoms kommun om en lokalöversyn.

Under året har stationsskyltar monterats upp på samtliga av Härjedalens stationer samt värnet i Messlingen.

Uppföljning av inriktningsmål och effektmål

IM	Inriktningsmål	Effektmål 2017	Uppföljning
4	<p>Attraktiv arbetsplats</p> <p>- Förbundet ska uppfattas som en jämställd och attraktiv arbetsgivare med arbetsplatser som erbjuder goda arbets- och anställningsförhållanden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen ska drabbas av en allvarlig olycka eller allvarligt tillbud. • Ingen ska bli kränkt, mobbad, trakasserad eller hotad av anställda kollegor eller chefer. • All heltidsanställd personal ska efter genomfört medarbetarsamtal ha en fastställd individuell kompetensutvecklingsplan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Målet uppfyllt. Ingen olycka är rapporterad i RIA. • Målet uppfyllt, avstämt vid medarbetarsamtal. • Målet uppfyllt, framtaget vid medarbetarsamtal.
5	<p>En sund, balanserad och finansierad ekonomi</p> <p>- Verksamheten i räddningstjänstförbundet ska genomföras inom ramen för en sund, balanserad och finansierad ekonomi där god ekonomisk hushållning och rationellt organiserad verksamhet utgör ledord.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Beslutad budget inom givna handlingsramar ska hållas. • Alla förbundets investeringar ska finansieras med egna medel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Målet uppfyllt. • Målet uppfyllt, alla investeringar finansieras med egna medel.
6	<p>Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar</p> <p>- Förbundet ska i all sin verksamhetsutövning verka för en ekologiskt hållbar utveckling och smarta miljölösningar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Energiförbrukningen i förbundets hyrda lokaler ska minska jämfört med föregående år. • Under året ska minst tre bestämda miljöåtgärder i verksamheten genomföras som minskar miljöbelastningen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Målet uppfyllt, förbrukningen visar en minskning med 1,4 %. • Målet är uppfyllt, flera åtgärder är genomförda och flera pågår.

Driftutfall Förbundskansli 2017

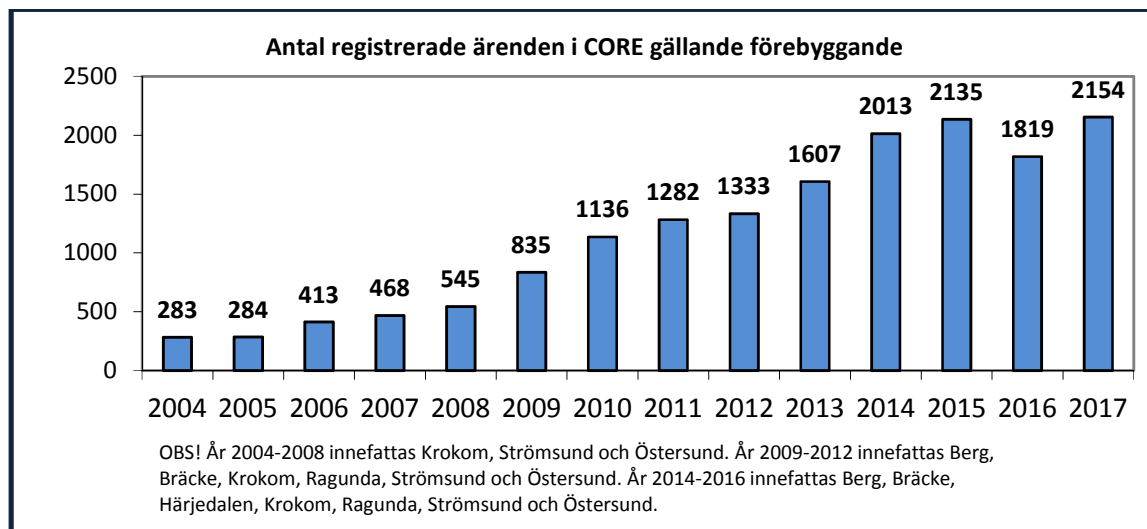
Förbundskansliets resultat för året visar ett positivt utfall mot budget med 61 tkr. Det positiva resultatet beror av lägre lönekostnader då kommunikatorstjänsten tillsattes lite senare under året. På fastighetssidan finns lägre kostnader för uppvärmning och VA medan kostnaderna däremot är högre för lokalhyror, lokalvård och akut fastighetsunderhåll av bland annat två portskador och byte av resevkriftskomponenter på Trygghetens hus.

(Tkr)	Utfall	Budget 2017	Budget- avvikelse
	Jan - Dec		
Intäkter			
Verksamhetens intäkter	196	213	
S:a intäkter	196	213	
Kostnader			
Tjänsteköp	3 029	3 032	
Löneersättningar	2 313	2 589	
Revisionen	120	120	
Verksamhetens kostnader	14 669	14 469	
Varav:			
Utbildning/konferenser	21	20	
Övriga personalkostnader	78	80	
Lokalhyror stationer & värn	11 211	11 068	
El,uppvärmning och vatten	1 873	2 192	
Övriga fastighetskostnader	1 055	818	
Avgifter & material	432	291	
S:a kostnader	20 132	20 210	
S:a driftbudget	19 936	19 997	+61

Förebyggandeavdelningen

Den vakanta tjänsten tillsattes den 1/3. Personen har tidigare arbetat som byggnadsinspektör vilket gör att vi nu får en bredare kompetens på avdelningen. I första hand kommer denna tjänst att arbeta med tillsyn och remisser inom plan- & byggprocessen.

Under våren har personalen genomgått ett flertal utbildningar i enlighet med gällande kompetensplan. Det gäller främst vår egen arbetsmiljö och tillstånd och tillsyn av brandfarlig och explosiv vara. Samtlig personal på avdelningen gavs möjlighet att delta vid MSB:s nationella konferens som hålls vart annat år. Informationskampanjer för allmänheten har endast genomförts i begränsad omfattning.

Kommunal samverkan

Förbundet samverkar med kommunerna i deras arbete med brandvattenförsörjning. Framtagna riktlinjer har kommunicerats till kommunerna. Brandskyddsinformation gällande ”spiketält” har tagits fram och presenterats för ägare till campingar i Jämtland och Västernorrland. Fler informationsinsatser planeras för 2018, både för kommunernas byggnadsnämnder och för campingägare.

Rengöring och brandskyddskontroll

Två uppföljningsmöten med samtliga sotningsdistrikt har genomförts för att följa upp och utveckla verksamheten. Fastighetsägare kan få tillstånd av räddningstjänsten att sota (rengöra) den egna fastigheten själv, om det görs på ett betryggande sätt ur brandskyddssynpunkt. Under året inkom ytterligare 49 ansökningar.

Tillsyner

Tillsynsverksamheten uppnådde det ställda målet när det gäller planerade tillsyner enligt LSO där skolor och förskolor var prioriterade. Kvällstillsynerna blev något färre än förväntat, de genomförs i samverkan med kommunernas alkoholhandläggare. Antalet genomförda tillsyner enligt LBE blev färre än planerat, orsaken till detta var den stora mängden nya tillståndsansökningar som inkom under året.

Tillsyner i förbundet	Tillsyn LSO 2:2		Tillsyn LSO 2:4		Tillsyn LBE	
	Mål	Genomförda	Mål	Genomförda	Mål	Genomförda
Totalt	225	190	8	1	75	48
Varav kvällstillsyner	(75)	(37)	-	-	-	(6)

Tillstånd

Räddningstjänsten handlägger tillståndsärenden enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE) samt enligt lagen (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) beträffande egenotning.

Antalet förväntade ansökningar, hur många ansökningar som kommit in och hur många beslut som fattats redovisas i tabellen nedan.

	Inkomna ansökningar under året						Antal beslut		
	Förväntat			Antal			Brandfarlig vara	Explosiv vara	Totalt
	Brandfarlig vara	Explosiv vara	Totalt	Brandfarlig vara	Explosiv vara	Totalt			
Totalt	33	42	75	63	51	114	46	57	103

Fördelning över antalet inkomna ansökningar samt antalet beslut gällande hantering av brandfarliga och explosiva varor.

Introduktion och utbildning av ytterligare en person i handläggning av tillstånd till hantering av explosiva varor genomfördes under året.

MSB har sedan ett antal år tillbaka bedrivit ett omfattande arbete med revidering av gällande lagstiftning inom LBE-området. Som en följd av detta har begreppen ”användning” i stället för ”förvärv” och ”saluförande/överlåtelse” istället för ”handel” (gällande hantering av explosiv vara) behövt inarbetas i räddningstjänstens information, blanketter, mallar och system. Den sista delen av denna förändring (revidering av avgiften för tillståndsprövning) slutfördes under sommaren.

Automatiska brandlarm

Förbundet hade vid årets början 575 objekt inkopplade men endast 182 av dessa hade giltigt avtal. Arbetet med att kvalitetssäkra rutinerna med automatiska brandlarm är mycket tidskrävande, inför året hade flera aktiviteter planerats för att underlätta detta arbete. Under våren genomfördes tre aktiviteter.

- Utbildning/information till skiften i Östersund i syftet att de ska kunna hjälpa till med enklare hantering av automatiska brandlarm med avseende på felande nycklar, komplettering av objektskort samt felaktig positionssättning.
- En handläggare i Sveg har introducerats och ska kunna arbeta med detta ca 10 % av sin tid. Det återstår dock lite arbetet med att lösa problem med datorer och CORE i Sveg.
- En administratör introduceras inom automatlarmshandläggning.

Kommunerna är de objektsägare som har flest brandlarm inkopplade. Räddningstjänsten träffar varje kommun årligen för att stämma av rutiner och skriva avtal på de anläggningar som uppfyller kraven.

Riskhantering

Vårens fokus var beredskapsplanering för våra fyra reglerade älvar. Förbundet strävar efter att ha en gemensam plan oavsett vilken älv som drabbas. Vid ett dammbrott kommer stora områden att behöva varnas och evakueras, för detta krävs tydlig struktur och samordning mellan alla inblandade aktörer. Länsstyrelserna ansvarar för den övergripande samordningen, de kallar till möten och samordnar aktörernas olika planer.

Älvgruppsmöten har genomförts för älvarna Ljusnan, Ljungan, Indalsälven och Ångermanälven, här deltog berörda länsstyrelser, kommuner, räddningstjänster, Polisen, dammägare, SMHI, Försvarsmakten, Svenska kraftnät och Vattenregleringsföretagen. Flera samverkansövningar genomfördes under året.

Uppföljning av inriktningsmål och effektmål

IM	Inriktningsmål	Effektmål 2017	Uppföljning
1	Antalet bränder ska minska – Förbundets verksamhet ska bidra till att antalet bränder och antalet omkomna/skadade i bränder ständigt minskar samt att egendomsskador och miljöpåverkan reduceras.	<ul style="list-style-type: none">• Antalet utvecklade bränder i byggnader ska minska.• Antalet eldstadsrelaterade bränder ska minska.	<ul style="list-style-type: none">• Målet delvis uppfyllt.• Målet uppfyllt.
4	Attraktiv arbetsplats – Förbundet ska uppfattas som en jämställd och attraktiv arbetsgivare med arbetsplatser som erbjuder goda arbets- och anställningsförhållanden.	<ul style="list-style-type: none">• Ingen ska drabbas av en allvarlig olycka eller allvarligt tillbud.• Ingen ska bli kränkt, mobbad, trakasserad eller hotad av anställda kollegor eller chefer.• All heltidsanställd personal ska efter genomfört medarbetarsamtal ha en fastställd individuell kompetensutvecklingsplan.	<ul style="list-style-type: none">• Målet uppfyllt. Ingen olycka är rapporterad i RIA.• Målet uppfyllt, avstämt vid medarbetarsamtal.• Målet uppfyllt, framtaget vid medarbetarsamtal.
5	En sund, balanserad och finansierad ekonomi - Verksamheten i räddningstjänstförbundet ska genomföras inom ramen för en sund, balanserad och finansierad ekonomi där god ekonomisk hushållning och rationellt organiserad verksamhet utgör ledord.	<ul style="list-style-type: none">• Beslutad budget inom givna handlingsramar ska hållas.	<ul style="list-style-type: none">• Målet ej uppfyllt.
6	Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar - Förbundet ska i all sin verksamhetsutövning verka för en ekologiskt hållbar utveckling och smarta miljölösningar.	<ul style="list-style-type: none">• Under året ska minst tre bestämda miljöåtgärder i verksamheten genomföras som minskar miljöbelastningen.	<ul style="list-style-type: none">• Målet uppfyllt. Flera av bestämda åtgärder är genomförda eller påbörjade och nämns i miljöavsnittet under förbundskansliet.

Driftutfall Förebyggandeavdelningen 2017

Avdelningen redovisar ett mindre underskott för året på -96 tkr. På intäktsidan finns totalt sett högre intäkter än budgeterat, högre intäkter finns för tillstånd och avtal automatlarm, däremot finns lägre intäkter för tillsyner där intäktsnivån endast når 70% av budgeterat. På kostnadsidan är det löneersättningar som avviker där högre lönekostnader finns för IB-bemanningen.

(Tkr)	Utfall Jan - Dec	Budget 2017	Budget- avvikelse
Intäkter			
Verksamhetens intäkter	1 665	1 636	
Varav:			
Tillsyn och tillstånd	757	830	
Avtal automatlarm	909	806	
Försäljning av verksamhet	0	0	
S:a intäkter	1 665	1 636	
Kostnader			
Tjänsteköp	22	21	
Löneersättningar	5 559	5 394	
Verksamhetens kostnader	273	313	
Varav:			
Utbildning/konferenser	157	205	
Övriga personalkostnader	54	23	
Avgifter & material	62	85	
S:a kostnader	5 854	5 729	
S:a driftbudget	4 188	4 093	-96

Beredskapsavdelningen

Under året har ett nytt avtal för våra RiB anställda (RiB 17) trätt i kraft. Avtalet har mottagits med blandade känslor ute i förbundet. Utifrån detta så har arbetsgivaren suttit i två förhandlingar med BRF, men eftersom avtalet är normgivande så har arbetsgivaren inte kunnat tillmötesgå BRF i deras anspråk.

För att framåt kunna fokusera på nyrekrytering, behålla befintlig personal inom RiB organisationen samt komma med förslag till förändringar inför kommande RiB 19 avtal, har en projektledare anställts. Anställningen är på sex månader under perioden 2017-11-01 – 2018-04-30. Projektet kommer i huvudsak att inriktas mot rekryterings problematiken inom RiB organisationen men även hur vi ska kunna stimulera de som redan är anställda till fortsatt anställning som RiB. Även lite framtidsvisioner mot nästa avtal RiB 19 kommer att tas fram. Tanken är att varje station utser en kontaktperson och att det från denna "basgrupp" utses en person som representerar respektive kommun. Respektive kommunrepresentant inhämtar uppgifter om vad man tycker att vi bör jobba vidare med, dessa uppgifter diskuteras i "kommungruppen" och sen gör projektledaren en sammanställning på material som inkommer och delger därefter ledningsgruppen som fattar beslut i frågan.

Inom RiB organisationen har det under året slutat 58 personer (20 av dessa slutade med anledning av det nya avtalet) och nyanstälts 41, det innebär att trenden med att tappa personal tyvärr fortsätter, därför ger förhoppningsvis arbetet i gruppen som omnämns ovan ha stor betydelse framåt.

Bland heltidsbrandmännen har flera tagit ut föräldrapenning och många har varit sjukskrivna mm. Detta har resulterat i att vi varit tvungen att ta in heltidspersonal som tjänstgjort både tid mot tid pass men även kvalificerad övertid har förekommit, detta för upprätthålla rätt kompetensen på skiften.

Efter att vi sett över körkortskompetenserna på heltiden så har vi beslutat att utbilda 24 st. som saknar behörighet BE på sina körkort. Satsningen görs på grund av att dom släpvagnar som vi har idag kräver att man har BE körkort. Teoridelen genomförs på arbetstid säkerhetskontroll, övningskörning, teoriprov samt uppkörning sker på dom 16 timmarna som arbetsgivaren har tillgodo (Dygnstjänst avtalet).

Räddningstjänsten har kallat till ett uppstarts möte för dom som varit anställd på heltiden i Östersund om att bilda en pensionärsförening. 31 stycken vart kallade och av dom kom 14 stycken. Mötet hölls på Trygghetens hus 29/11 kl. 12,00. Räddningstjänsten startade upp mötet med att beskriva hur förbundet ser ut i dag därefter lämnade vi över till mötesdeltagarna som får utse någon som tar på sig ordförandeskapet för denna förening.

Avtackningar

2017-04-30 gjorde Håkan Indahl sitt sista pass på heltiden i Östersund efter 38 års tjänstgöring vi tackar Håkan för dessa år och önskar honom lycka till framåt. Inom RiB organisationen har vi avtackat följande personer för lång och trogen tjänst; Mats Hansson Lillhärddal 29 år, Stefan Asp Brunflo 25 år och Sven-Emil Backman Lofsdalen 39 år. Stort tack och lycka till framåt.

Uppföljning av inriktningsmål och effektmål

IM	Inriktningsmål	Effektmål 2017	Uppföljning
2	<p>Snabb och rätt hjälp</p> <p>– Räddningstjänsten ska - anpassad efter vår lokala riskbild - med rätt kompetens samt modernare teknik ge snabbare och rätt hjälp till förbundets medborgare samt besökare som drabbas av olyckor så att skador på människor, egendom och miljö minimeras.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • För RiB personal ska beslutad beredskap och förmåga upprätthållas med rätt kompetens och befattning under minst 100 % av årets totala antal beredskapstimmar. • >85 % av dom RiB-anställda ska ha genomgått den skolbundna RiB-utbildningen till 2019. • Samtliga som blir uttagna till befälsutbildning ska genomföra utbildningen med slutbetyg godkänt via erhållet kursintyg. • All operativ personal ska ha en fastställd kompetensutvecklingsplan anpassad till fastställt nivåsystem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Målet ej uppfyllt, pga. Vakanser & uppsägningar av RiB 17 • Målet delvis uppfyllt, ca 82% - 2017, • Målet uppfyllt, 5 av 5 Godkända. • Målet uppfyllt
4	<p>Attraktiv arbetsplats</p> <p>– Förbundet ska uppfattas som en jämställd och attraktiv arbetsgivare med arbetsplatser som erbjuder goda arbets- och anställningsförhållanden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen ska drabbas av en allvarlig olycka eller allvarligt tillbud. • Ingen ska bli kränkt, mobbad, trakasserad eller hotad av anställda kollegor eller chefer. • All heltidsanställd personal ska efter genomfört medarbetarsamtal ha en fastställd individuell kompetensutvecklingsplan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Målet ej uppfyllt. Varit ett antal tillbud och några få olyckshändelser. • Målet uppfyllt • Målet uppfyllt
5	<p>En sund, balanserad och finansierad ekonomi</p> <p>- Verksamheten i räddningstjänstförbundet ska genomföras inom ramen för en sund, balanserad och finansierad ekonomi där god ekonomisk hushållning och rationellt organiserad verksamhet utgör ledord.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Beslutad budget inom givna handlingsramar ska hållas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Målet uppfyllt
6	<p>Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar</p> <p>- Förbundet ska i all sin verksamhetsutövning verka för en ekologiskt hållbar utveckling och smarta miljölösningar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Under året ska minst tre bestämda miljöåtgärder i verksamheten genomföras som minskar miljöbelastningen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Målet uppfyllt. Flera av bestämda åtgärder är genomförda eller påbörjade och nämns i miljöavsnittet under förbundskansliet.

Driftutfall Beredskapsavdelningen 2017

Beredskapsavdelningen redovisar totalt sett ett överskott på 619 tkr. Heltidssidan redovisar ett underskott på -1 135 tkr medan deltidssidan däremot redovisar ett överskott på +1 753 tkr. Inom heltiden finns högre kostnader för löneersättningar då sjukfrånvaro och föräldra-ledigheter medfört fördyringar i form av mer övertid, fyllnadstid och vikarietid. I nya AB:n finns högre ersättningar för storhelger och obekvämt arbetstid, vilket inte fanns budgeterat fullt ut. På deltidssidan har vakanssituationen skapat lägre kostnader för beredskap och timlöner för övning och utbildning. På intäktssidan är det lägre intäkter för bidrag från MSB och försäljning av verksamhet.

(Tkr)	Utfall Jan - Dec	Budget 2017	Budget- avvikelse
Intäkter			
Verksamhetens intäkter	348	543	
Varav:			
Bidrag MSB	273	325	
Försäljning av verksamhet	75	208	
S:a intäkter	348	543	
Kostnader			
Tjänsteköp	0	0	
Löneersättningar	68 256	69 504	
Varav:			
Löneersättningar heltid	13 799	12 638	
Ersättning timanställd vik	493	500	
Befälstillägg	1 205	1 401	
Arvode station- och värnansvarig	603	600	
Timlön, övning, utb & materialvård	5 888	6 349	
Beredskap RiB & RCB	27 000	28 340	
Färdtid och bilersättn	409	370	
Personalomkostnader	18 860	19 306	
Verksamhetens kostnader	1 382	948	
Varav:			
Utbildning/konferenser	299	462	
Övriga personalkostnader	984	391	
Avgifter & material	98	95	
S:a kostnader	69 638	70 452	
S:a driftbudget	69 291	69 909	+619

Metod- och taktikavdelningen

Kompetensutveckling

Under 2017 har följande personalutvecklings insatser genomförts:

- Endagsutbildning i operativ arbetsmiljö har genomförts för inre befäl, yttrebefäl och styrkeledare heltid.
- Förbundet infört och utbildat en ny förmåga med "första insatsperson" i Åsarna där en brandman åker direkt till skadeplats i en för den rollen framtaget fordon och i första hand påbörja skadeavhjälpande åtgärder.
- I Näliden och Svenstavik/Åsarna har vi sedan ett antal år tillbaka haft en förmåga med första insatsbefäl som vi nu även infört i Bräcke.
- Sex medarbetare har deltagit vid brandbefälsmötet i Helsingborg, som är en konferens för brandbefäl från hela Sverige.
- En endagsutbildning att samverka med helikopter resurs vid skogsbrand för alla inre och yttre befäl.
- Utbildning i arbetsjordning på järnväg har genomförts för befäl från Östersund, Bräcke och Bispgården.
- Förevisning av msbs nationella kemresursen från kramfors och utbildning i kemindikerings instrument för IB, YB och SL heltid.
- Våra två Huvudinstruktörer i att arbeta säkert på höghöjd har medverkat vid en samverkans övning med polisens alpina grupp i enafors.
- En medarbetare har medverkat vid en pilot utbildning i ras och skred på sandö under tre dagar.
- Under två dagar har två medarbetare deltagit vid en kemkonferens i Helsingborg.
- Fyra brandmän heltid har genomgått utbildning till båtförare.
- En heldagsutbildning för fyra st nya fystestledare har genomförts i Östersund, varav två inbjudna från Åre.
- Endagsutbildning i radiak och indikeringsutrustning i Sundsvall har en medarbetare medverkat vid.
- Vid skadeplats konferensen i Helsingborg deltog sju personer
- En tvådagars arbetsledar utbildning med 11 deltagande från olika stationer i förbundet genomfördes i Östersund under hösten.
- Under två dagar i persåsen medverkade två man vid utbildning i regional samverkan (gemensam lägesbild) som Lsty var värd för
- Sex personer har gått igenom instruktörsutbildning i D-HLR med defibrilator
- Två personer från sjukvårdsgruppen har genomgått utbildning i "prehospital trauma life support" under två dagar i Stockholm.
- Utbildning i soteld har genomförts av en skortstenfejarmästare
- Vi har utbildat två stycken instruktörer i körning av terrängfordon i Östersund.
- Genom att vi har bytt verksamhetssystem från Core till Daedalos har vi haft två utbildningsdagar i nya systemet.
- Fyra medarbetare har gjort studieresa till steinkjer för att titta på deras övningsanläggning och få ideer till vårt eget övningsområde.

Övning

Under perioden har genomfört 29 heldagsövningar och två kvällsövning för våra RiB-anställda (230 personer) på Furulunds övningsfält med övertrycksventilering som övningstema. Fyra preparandutbildningar med 33 deltagare. 29 stationer har övat rökdykning i vår mobila container för varma rökdykningsövningar under perioden, Lit och Brunflo har genomfört den varma rökdykningen i klimathuset. Vattenlivräddningsgruppen har genomfört en fortbildningsdag för våra instruktörer i förbundet.

Funäsdalen har haft en samverkansövning tillsammans med våra grannar från väst Rörös, scenariot var brand i hotell. Stationsansvarig från Gäddede och personal från Östersund medverkade som observatörer vid en utrymningsövning i Lierne kommun.

Övrig övningsverksamhet i förbundet genomförs enligt varje brandstations egna övningsplanering för året, där 6 prioriterade övningar och stationernas egna övningar ingår.

Externutbildning

Det har genomförts en instruktörsutbildning i nya utbildningsmaterialet grundläggande brand. Vi har skickat ut ett avtalsförslag på nya utbildningsmaterialet som innehåller både lärarledd och interaktiv utbildning till kommunerna. Vi har under våren genomfört en utbildning med ca 250 personer från Östersunds kommun som ett pilotprojekt som vi fått positiv feedback på. Vi har tidigare kört instruktörsledda utbildningar mot kommunerna enligt avtal i grundläggande brandkunskap, HLR och skolutbildning.

I vårt samarbete med JGY där nio elever läst 200 gymnasiepoäng räddningstjänst under sitt sista gymnasieår. Målet är att alla skulle bli godkända utifrån skolans betygskriterier vilket alla klarade. Som en sista avslutning erbjöd räddningstjänsten alla elever en slutövning på tre dagar som skulle kunna ge dem intyg på att de var godkända att arbeta som brandman inom vårt förbund vilket är detsamma som preparandintyg. Det var 3 elever som valde att genomföra slutövningen och glädjande var att alla 3 blev godkända.

Under hösten har vi startat upp en ny klass med 10 stycken elever som kommer läsa 200 studiepoäng räddningstjänst hos oss under sitt sista läsår 17/18 på omvårdnadsprogrammet.

I tabellen visas antalet utbildade personer inom förbundets kommunutbildningar. Totalt har 1906 personer utbildats.

Kommun	HLR	Grundläggande brandkunskap/ systematiskt brand- skyddsarbete	Övrig utbildning brand+HLR, B-HLR, utrymningsövning	E- Learning & praktik	Totalt antal personer
Östersund	230	854	184	188	1 456
Krokom	49	33	39		121
Strömsund	0	0	0		0
Ragunda	0	58	0		58
Berg	10	40	0		50
Bräcke	0	0	0		0
Härjedalen	16	33	10		59
Totalt					1 761

Utöver kommunutbildningarna har vi utbildat personal från Region Jämtland-Härjedalen och några företag.

Företag/organisation	Grundläggande brandkunskap	Övrig utbildning Brand + HLR, Utrymningsövning.	Totalt antal personer
Regionen (JLL)	100		100
Inlandsbanan		4	4
Tandläkarpraktik Reidun o co		4	4
Restaurang Pinchos		11	11
Söderberg o Partner	17		17
Metropolen		9	9
Totalt			145

Uppföljning av inriktningsmål och effektmål

IM	Inriktningsmål	Effektmål 2017	Uppföljning
2	<p>Snabb och rätt hjälp</p> <p>– Räddningstjänsten ska - anpassad efter vår lokala riskbild - med rätt kompetens samt modernare teknik ge snabbare och rätt hjälp till förbundets medborgare samt besökare som drabbas av olyckor så att skador på människor, egendom och miljö minimeras.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 100 % av alla RiB ska genomföra 8 timmar övningsverksamhet på Furulund. • All RiB-personal ska genomföra 42 timmar lokal övningsverksamhet. • Förbundets utrustning skall vara anpassad till fastställt nivåsystem och uppfylla ställda krav 	<ul style="list-style-type: none"> • Under året har vi 80% deltagarantal. Målet ej uppfyllt. • Svårt att följa pga. vissa stationers bristfälliga övningsregistreringar. • Målet uppfyllt
4	<p>Attraktiv arbetsplats</p> <p>– Förbundet ska uppfattas som en jämställd och attraktiv arbetsgivare med arbetsplatser som erbjuder goda arbets- och anställningsförhållanden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ingen ska drabbas av en allvarlig olycka eller allvarligt tillbud. • Ingen ska bli kränkt, mobbad, trakasserad eller hotad av anställda kollegor eller chefer. • All heltidsanställd personal ska efter genomfört medarbetarsamtal ha en fastställd individuell kompetensutvecklingsplan. 	<ul style="list-style-type: none"> • Varit ett antal tillbud och några få olyckshändelser. Målet kommer inte uppnås • Inga anmälda händelser • Målet uppfyllt
5	<p>En sund, balanserad och finansierad ekonomi</p> <p>- Verksamheten i räddningstjänstförbundet ska genomföras inom ramen för en sund, balanserad och finansierad ekonomi där god ekonomisk hushållning och rationellt organiserad verksamhet utgör ledord.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Beslutad budget inom givna handlingsramar ska hållas. 	<ul style="list-style-type: none"> • Målet uppfyllt
6	<p>Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar</p> <p>- Förbundet ska i all sin verksamhetsutövning verka för en ekologiskt hållbar utveckling och smarta miljölösningar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Under året ska minst tre bestämda miljöåtgärder i verksamheten genomföras som minskar miljöbelastningen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Är upprättat riktlinjer för skumavvändning.

Driftutfall Metod- och taktikavdelningen 2017

Avdelningen redovisar ett positivt resultat med 497 tkr. Förklaringen till det positiva utfallet är främst högre intäkter från försäljning av utbildningar till medlemskommuner och företag samt att avdelningen haft en vakant tjänst under större delen av året.

(Tkr)	Utfall Jan - Dec	Budget 2017	Budget- avvikelse
Intäkter			
Verksamhetens intäkter	1 063	780	
Varav:			
Försäljning utbildning	941	650	
Övriga intäkter	122	130	
S:a intäkter	1 063	780	
Kostnader			
Tjänsteköp	0	0	
Löneersättningar	2 493	2 715	
Verksamhetens kostnader	553	546	
Varav:			
Utbildning/konferenser	254	325	
Övriga personalkostnader	54	31	
Avgifter & material	246	190	
S:a kostnader	3 046	3 261	
S:a driftbudget	1 983	2 481	+497

Teknikavdelningen

För Teknikavdelningen har 2017 varit kantad av personalfrånvaro. Det har bidragit till att avdelningen inte riktigt har klarat av att infria organisationens alla önskemål.

IT och kommunikation

Inom IT har förbundet gått över till Office 365 och mailprogrammet Outlook. I samband med detta gjordes även ett byte av domän till; rtjamtland.se. Ute i förbundet fortgår arbetet med att koppla in fler stationer på fibernätet, tyvärr har arbetet blivit förtröjt av att företagen som äger fibernäten köpt upp varandra. Under året har förbundet även bytt till telefonileverantören Telia. Den stora teknikuppgraderingen av ledningscentralen är framflyttad till 2018 och MSB kommer bekosta hälften av denna uppgradering. I slutet av året bytte förbundet sitt verksamhetsystem till Daedalus. Programmet används idag av majoriteten av landets räddningstjänster och innehåller större funktionaliteter. Förbundets två kommunikationssystem Rakel och radiosystemet för närkommunikation på skadepplats och rökdykning börjar bli gamla och kommer behöva bytas ut de närmaste åren till en betydande kostnad.

Material

Utöver normal materialanskaffning har det under året även köps in ett större antal begagnade rökskydd från Medelpads räddningstjänstförbund. En kostnad som ökat för förbundet är reparation av gamla båtmotorer. De flesta båtmotorer är inköpta på 80-talet och är svåra att hitta reservdelar till.

Fordon

Statusen på förbundets fordon är att majoriteten har hög funktionalitet men med vissa undantag. Under året har mycket jobb lagts på anskaffningar av nya fordon enligt årets investeringsplan. Några av investeringsköpen hann inte genomföras helt utan sker under 2018. Inom fordonsparken har flera reparationer skett, både små och stora. En extra satsning har skett på körutbildning då en del av dessa reparationer varit förarrelaterade. Sommarens vakanssituation på RiB-stationerna medförda extra jobb med fordonsanpassningar då flera fordon behövde FIP-anpassas. Förbundet har även tecknat ett avtal med Vema för leverans av ett nytt höjdfordon under våren 2018. Höjdfordonet är ett samköp med räddningstjänsterna i västernorrland.

Furulund

På övningsområdet Furulund har det under året utförts markarbeten för att plana till området och ordna infarten bättre för tunga fordon samt avledning av regnvatten. Hela området har även städats upp både invändigt och utvändigt. Föråldrat material har skickats på återvinning och låssystemet är utbytt till RFID-läsare för att underlätta för personalen.

I klimathuset har en större lokalanpassning gjorts för att passa till övningsverksamheten i form av byggnationer av olika väggar och dörrar i huset. Under hösten anslöts kummunalt vatten vilket säkerställer vattenförsörjningen. Området fick även en brandpost som kommer underlätta mycket i övningsverksamheten.

Uppföljning av inriktningsmål och effektmål

IM	Inriktningsmål	Effektmål 2017	Uppföljning
2	<p>Snabb och rätt hjälp</p> <p>– Räddningstjänsten ska - anpassad efter vår lokala riskbild - med rätt kompetens samt modernare teknik ge snabbare och rätt hjälp till förbundets medborgare samt besökare som drabbas av olyckor så att skador på människor, egendom och miljö minimeras.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Förbundets utrustning skall vara anpassad till fastställt nivåsystem och uppfylla ställda krav. 	<ul style="list-style-type: none"> Målet ej uppfyllt.
4	<p>Attraktiv arbetsplats</p> <p>– Förbundet ska uppfattas som en jämställd och attraktiv arbetsgivare med arbetsplatser som erbjuder goda arbets- och anställningsförhållanden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ingen ska drabbas av en allvarlig olycka eller allvarligt tillbud. Ingen ska bli kränkt, mobbad, trakasserad eller hotad av anställda kollegor eller chefer. All heltidsanställd personal ska efter genomfört medarbetarsamtal ha en fastställd individuell kompetensutvecklingsplan. 	<ul style="list-style-type: none"> Målet uppfyllt. Ingen olycka är rapporterad i RIA. Målet uppfyllt, avstämt vid medarbetarsamtal. Målet uppfyllt, framtaget vid medarbetarsamtal.
5	<p>En sund, balanserad och finansierad ekonomi</p> <p>- Verksamheten i räddningstjänstförbundet ska genomföras inom ramen för en sund, balanserad och finansierad ekonomi där god ekonomisk hushållning och rationellt organiserad verksamhet utgör ledord.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Beslutad budget inom givna handlingsramar ska hållas. 	<ul style="list-style-type: none"> Målet ej uppfyllt.
6	<p>Ekologisk hållbar utveckling och smarta miljölösningar</p> <p>- Förbundet ska i all sin verksamhetsutövning verka för en ekologiskt hållbar utveckling och smarta miljölösningar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Under året ska minst tre bestämda miljöåtgärder i verksamheten genomföras som minskar miljöbelastningen. 	<ul style="list-style-type: none"> Målet uppfyllt. Flera av bestämda åtgärder är genomförda eller påbörjade och nämns i miljöavsnittet under förbundskansliet.

Driftutfall Teknikavdelningen 2017

Teknikavdelningens resultat är ett underskott mot budget med -634 tkr. Det beror på högre tjänsteköps- och verksamhetskostnader. Inom tjänsteköp är kostnaderna högre på grund av förstudie, implementeringen och utbildning av Office 365 och Daedalos.

Bland verksamhetens kostnader finns högre kostnader för övningsområdet där mindre kvarvarande byggnationer i plåtförrådet på Furulund genomförts. Inom fordon finns högre kostnader för reparation och underhåll, planerad service, däck och diesel och lägre för leasing och bensin. Sommarens vakanssituation på RiB-stationerna medförda extra kostnader för fordonmodifieringar då flera fordon behövde FIP-anpassas. Högre kostnader finns även inom material och underhåll där avdelningen blev tvungen att installera en expansionstank på Trygghetens hus på inkommande vattenledning för att ta bort tryckstötter i systemet som vissa fordon orsakar. Ökade materialkostnader finns även för telefoni, tryckkärlsbesiktningar, skyddskläder, underhåll av maskiner, räddningsmaterial, trafikolycksverktyg och IT-program.

(Tkr)	Utfall	Budget 2017	Budget- avvikelse
	Jan - Dec		
Intäkter			
Verksamhetens intäkter	631	540	
S:a intäkter	631	540	
Kostnader			
Tjänsteköp	681	565	
Löneersättningar	2 912	3 098	
Verksamhetens kostnader	12 373	11 577	
Varav:			
Utbildning/konferenser	108	90	
Övriga personalkostnader	14	18	
Övningsområde	409	295	
Fordon	3 892	3 410	
Data/it	1 239	1 318	
Kommunikation	2 528	2 540	
Material och underhåll	4 183	3 907	
S:a kostnader	15 965	15 240	
S:a driftbudget	15 334	14 700	-634

Jämtlands räddningstjänstförbund

063-14 80 00, Fax 063-14 80 05

info@rtjamtland.se

www.rtjamtland.se

Besöksadress: Fyrvallavägen 4, Östersund

Postadress: Box 71, 831 21 Östersund

Revisorerna i Jämtlands Räddningstjänstförbund

Till
Kommunfullmäktige i:
Östersunds kommun
Krokoms kommun
Strömsunds kommun
Bergs kommun
Bräcke kommun
Ragunda kommun
Härjedalens kommun

Revisionsberättelse för år 2017

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet (organisationsnummer 222000-1560) av dess direktion.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorernas ansvar är att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi bedömer sammantaget att direktionen Jämtlands Räddningstjänstförbund i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet är förenligt med de verksamhetsmål som direktionen uppställt och att det ekonomiska målet i budgeten för 2017 om ett resultat på 1,1 mnkr uppfylls. I och med att förbundet redovisar ett överskott med ca 1,9 mnkr täcks 2016 års underskott på -1,8 mnkr, vilket innebär att det egna kapitalet är återställt.

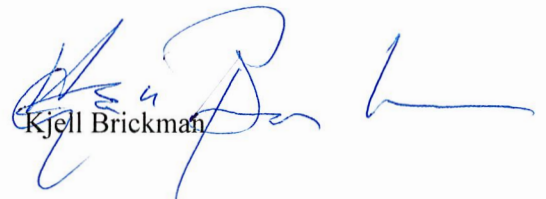
Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Vi åberopar bifogade rapporter.

Östersund 2018-03-20

Christer Jonsson

Melker Kjellgren

Kjell Brickman

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Granskning av årsredovisning 2017
- Granskning av hyresavtal - Uppföljning
- Granskning av delårsrapport 2017-08-31

Revisionsrapport

Granskning av Årsredovisning 2017

Jämtlands Räddningstjänstförbund

Östersund 2018-03-16

Innehåll

Sammanfattning	2
1 Inledning	3
2 Resultat	5

Sammanfattning

Revisorerna ska enligt Kommunallagen pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt de mål fullmäktige beslutat.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Jämtlands räddningstjänstförbund har Deloitte granskat förbundets årsredovisning för räkenskapsåret 2017.

- Efter genomförd granskning är vår sammanfattande bedömning att årsredovisningen redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut.
- Vi bedömer även att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- Resultatet i årsredovisningen är förenligt med det budgeterade ekonomiska målet om 1,1 mnkr för 2017 eftersom förbundet redovisar ett resultat på ca + 1,9 mnkr och klarar balanskravet enligt kommunallagen (KL). Förbundet täcker även 2016 års underskott på - 1,8 mnkr, vilket innebär att det egna kapitalet är återställt.
- Mål och måluppfyllelse, beslutade av direktionen, följs upp och redovisas i årsredovisningen med varierande måluppfyllelse.

Östersund den 16 mars 2018

DELOITTE AB

Kjell Pettersson, Certifierad kommunal revisor

Projektledare och uppdragsansvarig

1 Inledning

1.1 Uppdrag och bakgrund

Enligt Lag om kommunal redovisning (KRL) ska årsredovisningen redogöra för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut.

Rådet för kommunal redovisning, vars huvuduppgift är att främja och utveckla god redovisningssed i kommuner och landsting i enlighet med KRL, har gett ut rekommendationer för den kommunala redovisningen.

I tillämpliga delar ska även normering från Redovisningsrådet och Bokföringsnämnden användas.

Enligt KRL och Kommunallagen (KL) är det direktionen som ansvarar för årsredovisningens upprättande.

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Jämtlands räddningstjänstförbund har Deloitte granskat förbundets årsredovisning för räkenskapsåret 2017. Förbundet omfattas av lagstiftning för kommuner.

1.2 Revisionsfråga och kontrollmål

Revisorerna ska enligt KL pröva om räkenskaperna är rättvisande samt bedöma om resultatet i årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionsmed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskaps-handlingarna.

I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och direktionens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som direktionen gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen.

Granskningen har skett utifrån följande kontrollmål:

- Redogör årsredovisning för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen vid räkenskapsårets slut?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?
- Är redovisat resultat förenligt med de mål som fullmäktige/direktionen beslutat?

1.3 Avgränsning

Granskningen har skett utifrån väsentlighet och risk. Vi har därför granskat ett **urval** av underlagen utifrån denna bedömning.

1.4 Metod och revisionskriterier

I årsredovisningen har följande delar granskats:

- Förvaltningsberättelse (inklusive drift- och investeringsredovisning)
- Resultat- och balansräkning
- Finansieringsanalys

Granskning har skett av bilagor och specifikationer till årsredovisningen samt intervjuer och genomgångar med bland annat ekonomiansvarig och räddningschef.

För att granska att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande, har ett stickprovsmässigt urval av underlag granskats avseende: existens, periodisering, värdering, ägande rätt och förpliktelser samt huvudsakligt innehåll.

2 Resultat

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt KRL 4 kapitlet ska förvaltningsberättelsen innehålla en översikt över utvecklingen av förbundets verksamhet (KRL 4:1). Upplysningar ska även lämnas om:

- Sådana förhållanden som inte ska redovisas i balans- eller resultaträkningarna, men som är viktiga för bedömningen av förbundets resultat och ställning (KRL 4:1 1p).
- Händelser av väsentlig betydelse som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut (KRL 4:1 2p).
- Förbundets förväntade utveckling (KRL 4:1 3p).
- Väsentliga personalförhållanden (KRL 4:1 4p) och uppgift om sjukfrånvaro (KRL 4:1a).
- Förbundets investeringsverksamhet (KRL 4:2).
- Redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten (KRL 4:3).
- Hur ett eventuellt negativt resultat ska regleras (KRL 4:4).
- Hur målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts (KRL 4:5).

Kommentarer:

Vi bedömer att ovan förhållanden redovisats i allt väsentligt på ett korrekt sätt. Resultatet i årsredovisningen är ca +1,9 mnkr och överstiger budgeterat resultat (+1,1 mnkr) med ca 800 kkr. Återbetalning från FORA avseende 2004 års sjukförsäkringspremier med ca 440 kkr bidrar till överskottet samt högre intäkter än budgeterat för försäljning av utbildning samt intäkter för larm. Lägre lönekostnader för deltidsbrandmän (vakanser) bidrar även till överskottet.

Mål och måluppfyllelse beslutade av direktionen följs upp och redovisas i årsredovisningen.

2.2 Investeringsredovisning

Vi har granskat att:

- Investeringsredovisningen visar förbundets totala investeringsverksamhet
- Investeringsredovisningen är uppställd enligt god redovisningssed
- Beloppen i investeringsredovisningen överensstämmer med bokföring

- Posterna i investeringsredovisningen är överförda till balansräkning och finansieringsanalys
- Jämförelse med tidigare år görs
- Avvikelser i förhållande till budget och investeringskalkyler har analyserats och kommenterats

Kommentarer:

Vi bedömer att investeringsredovisningen är rättvisande. Nettoinvesteringarna under 2017 uppgår till strax under 4 mnkr, vilket är ca 3,5 mnkr mindre än budgeterat. Återstående medel tillförs investeringsbudgeten för 2018.

2.3 Driftredovisning

Vi har granskat att:

- Budgeterade och redovisade intäkter och kostnader redovisats i sammanfattning
- Redovisade intäkter och kostnader överförts riktigt från bokföringen
- Samma periodiserings principer gäller för både budget och redovisning
- Jämförelse har gjorts med tidigare år
- Driftredovisningen är analyserad i förhållande till ekonomi och fastställda mål

Kommentarer

Kravet på driftredovisning utgår från en kommuns förhållanden där nämnder och styrelser är ansvariga för sin ekonomi. I räddningstjänstförbundet görs en uppdelning på verksamhetsområden, exempelvis direktion och förbundskansli med flera. Vi bedömer att driftredovisningen är rätt redovisad och redogör för utfallet under året.

2.4 Balanskrav

Vi har granskat att:

- Förbundet uppfyller balanskravet
- Vid eventuellt negativt resultat framgår när och på vilket sätt man avser att reglera detta
- Det framgår hur eventuellt tidigare års negativa resultat har reglerats
- Det framgår skälen till att inte reglera ett eventuellt negativt resultat, i de fall fullmäktige beslutat om att sådan reglering inte ska ske

Kommentarer

Räddningstjänstförbundet redovisar ett resultat på + 1,9 mnkr och klarar balanskravet enligt kommunallagen (KL). Förbundet återställer även 2016 års underskott på -1,8 mnkr, vilket innebär att det egna kapitalet är återställt.

2.5 God ekonomisk hushållning

Vi har granskat att:

- Förbundet uppfyllt de av fullmäktige fattade verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning
- Förbundet uppfyllt de av fullmäktige fattade ekonomiska mål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning

Kommentarer

Respektive fullmäktige har i ägardirektiv antagit följande två ekonomiska mål: Inga överskridanden accepteras och att förbundet ska finansiera utvecklingsområdet Furulund genom rationalisering i befintlig verksamhet. Det ekonomiska målet i budgeten för 2017 om ett resultat på 1,1 mnkr uppfylls med råge i och med att förbundet uppvisar ett plusresultat med + 1,9 mnkr. Även det andra målet, utveckling av Furulund, pågår med etapp 2.

I år finns en samlad redovisning av ägardirektiven i årsredovisningen under särskild rubrik (enligt rekommendation från revisionen), vilket gör att överskådligheten blir mycket bra jämfört med tidigare år.

Direktionen har en verksamhetsplan för 2017 där mål och måluppfyllelse redovisas. Enligt redovisningen består modellen av 5 målområden, 6 inriktningsmål och 16 effektmål. I uppföljningen anses inriktningsmålen helt eller delvis uppnådda. Av effektmålen anses 4 inte uppfyllda.

Vi bedömer att förbundet kan fortsätta arbetet med att utveckla verksamhetsmål av betydelse för god ekonomisk hushållning och att begränsa antalet effektmål.

2.6 Resultaträkning

Enligt KRL 5:1 ska resultaträkningen redovisa samtliga intäkter och kostnader samt hur det egna kapitalet förändrats under året.

Vi har granskat att:

- Resultaträkningen är uppställd enligt KRL
- Resultaträkningen i allt väsentligt redovisar årets samtliga externa intäkter och kostnader
- Noter finns i tillräcklig omfattning och utgör specifikationer av resultaträkningens poster samt möjliggör avstämning mot balanskravet
- Resultaträkningens innehåll är rätt periodiserat

Kommentarer

Vi bedömer att resultaträkningen i allt väsentligt är rättvisande. Förbundet redovisar ett resultat på + 1,9 mnkr. I årsredovisningens avsnitt "Driftredovisning" redovisas hur

avvikelser för intäkter och kostnader gentemot budget påverkat resultatet.

2.7 Balansräkning

Enligt KRL 5:2 ska balansräkningen redovisa förbundets samtliga tillgångar, avsättningar och skulder samt eget kapital på dagen för räkenskapsårets utgång (balansdagen). Ställda panter och ansvarsförbindelser ska tas upp inom linjen.

Vi har granskat att:

- Balansräkningen är uppställd enligt KRL
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Upptagna tillgångar, avsättningar och skulder existerar, tillhör förbundet och är fullständigt redovisade och rätt periodiserade
- Tillgångar, avsättningar och skulder har värderats enligt principerna i KRL
- Specifikationer och underlag till utgående balanser finns i tillräcklig omfattning
- Årets resultat enligt balansräkning överensstämmer med resultaträkningen

Kommentarer

Vi bedömer att balansräkningen i allt väsentligt visar förbundets ekonomiska ställning och att årets resultat överensstämmer med förändringen av eget kapital (+1,9 mkr).

2.8 Finansieringsanalys

I finansieringsanalysen ska, enligt KRL 7:1, förbundets finansiering och investeringar under räkenskapsåret redovisas.

Vi har granskat att:

- Finansieringsanalysen uppfyller kraven i KRL
- Noter finns i tillräcklig omfattning
- Finansieringsanalysens innehåll överensstämmer med motsvarande uppgifter i övriga delar av årsredovisningen

Kommentarer

Kassaflödesanalysen uppfyller kraven enligt KRL och visar förändringen av likvida medel under året.

2.9 Tillämpning av gällande redovisningsprinciper

En granskning har skett att rekommendationer från Rådet från kommunal redovisning och god redovisningssed i övrigt tillämpas och tilläggsupplysningar och noter finns i tillräcklig

utsträckning. Om avvikelser sker från normering och god redovisningssed ska dessa anges och motiveras.

Revisionsyttrande

Vi bedömer att årsredovisningen i huvudsak lämnar information om tillämpade redovisningsprinciper och lämnar tilläggsupplysningar i tillräcklig omfattning. Förbundet redovisar att de inte följer rekommendationen kring redovisning av hyra/leasingavtal.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients' most complex business challenges. To learn more about how Deloitte's approximately 225,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on [Facebook](#), [LinkedIn](#), or [Twitter](#).

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte network") is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.